MAITREYA
MAGAZINE

TIBETAANS BOEDDHISTISCH TIJDSCHRIFT JAARGANG 20 1998 *f*. 7,50 NUMMER 2

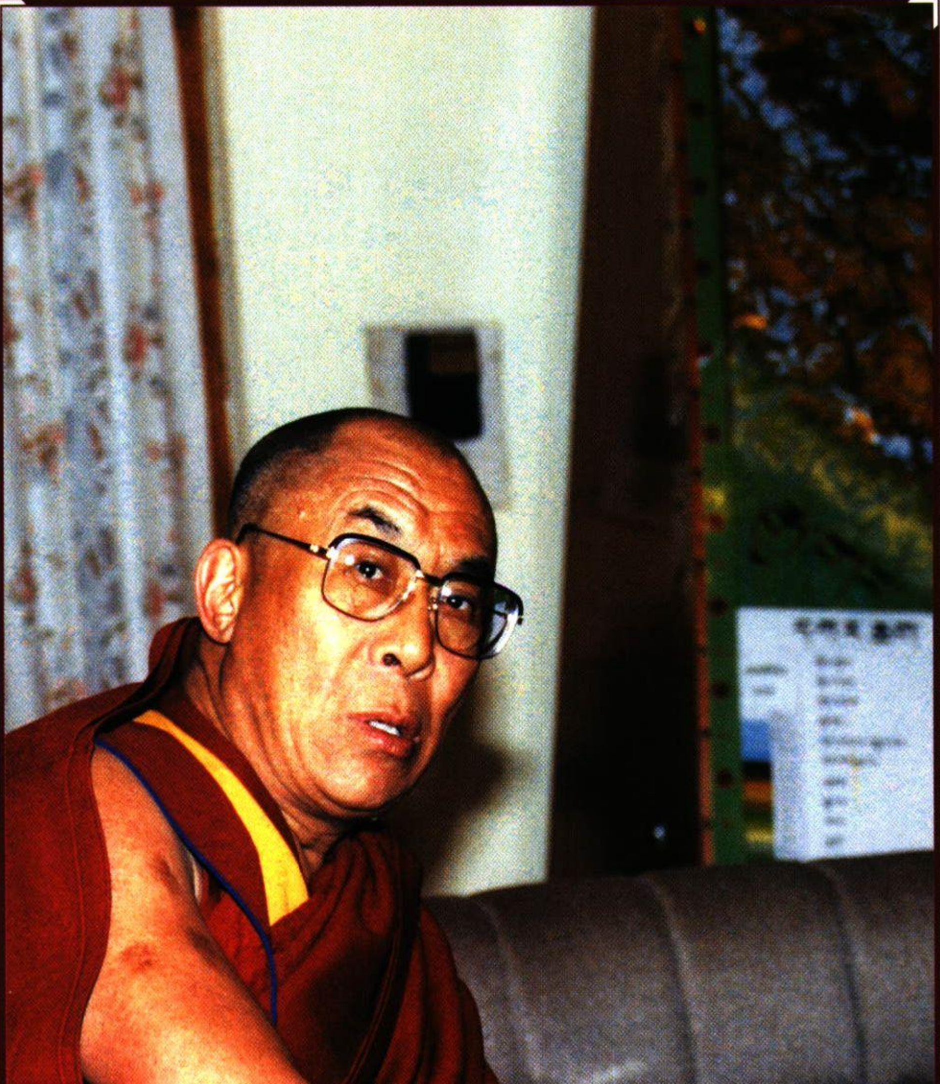

Gewijzigd programma 1998.
Tibet Manifestatie 'World Artists For Tibet'.
Op audiëntie bij Zijne Heiligheid de Dalai Lama.

INHOUD

LEVENSVERHALEN VAN DE LERAREN VAN GESHELA - DEEL 2, KYABJE SONG DORJE CHANG
door Sherpa Tulku en Gelong Jampel Pharchin 3

OP AUDIENTIE BIJ ZIJNE HEILIGHEID DE DALAI LAMA
door Koosje van der Kolk 9

INTERVIEW MET MARIE-LOUISE KERSBERGEN
door Koosje van der Kolk 12

TIBETNIEUWS
door Paula de Wijs en Myra de Rooy 24

EEN OPROEP VAN DE TIBET SUPPORT GROEP NEDERLAND
door Tsering Youndon Jampa 26

TIBET MANIFESTATIE "WORLD ARTISTS FOR TIBET"
door Nicole Mual 28

OVERZICHT VAN DE GEBEDSDIENSTEN 29

MAITREYA INSTITUUT AMSTERDAM
door het comité Maitreya Instituut Amsterdam 30

ALGEMENE CURSUSINFORMATIE 32

GEWIJZIGD PROGRAMMA 1998 33

LEZINGEN IN HET LAND 38

INFO MAITREYA INSTITUUT 39

©

VOORWOORD

Het Tibetaanse nieuwe jaar is alweer ruim een maand oud en onze vaste leraar, de eerwaarde Geshe Sonam Gyaltsen, komt eind van de maand terug uit India. Van het vervangende programma heeft u kennis kunnen nemen via een extra nieuwsbrief. De waardevolle weekenden van Alex Berzin zullen in de toekomst zeker een vervolg krijgen. De druk bezochte tekencursus door Andy Weber zal in juni van dit jaar al een vervolg krijgen. Zie voor de details de aankondigingen in het programma overzicht. In het derde weekend van april zal de oude leraar van het Maitreya Instituut, de eerwaarde Geshe Konchog Lhundup, een weekend geven over karma en reïncarnatie. Wij zijn blij dat Geshe-la de band met het Maitreya Instituut, ondanks zijn pensioen, zowel op eigen initiatief als nu op verzoek van het Maitreya Instituut in stand houdt. Lama Zopa gaf ons bij verschillende gelegenheden het advies de band met Geshe Konchog Lhundup in ere te houden en wij vervullen hiermee dus ook de wens van het spirituele hoofd van ons instituut.

In dit nummer maken wij opnieuw melding van de schrijnende situatie in Tibet in de vaste rubriek Tibetnieuws. Misschien wilt u al heel lang een steentje bijdragen, maar hebt u zoals zo velen het gevoel dat de overmacht te groot is? Dan kunt u nu gestructureerd uw bijdrage leveren door deel te nemen aan de manifestatie "World Artists For Tibet", die deze zomer in alle landen wordt gehouden. U kunt uw overtuiging ook kenbaar maken door de Tibet Support Groep Nederland te (blijven) steunen, zodat voortdurend publiciteit rond de zaak Tibet gemaakt kan worden. De geschiedenis herhaalt zich, maar we moeten minstens onze solidariteit tonen, vindt u niet?

Uw eindredacteur, Hans van den Bogaert.

LEVENSVERHALEN VAN DE LERAREN VAN GESHELA

DEEL 2. KYABJE SONG DORJE CHANG

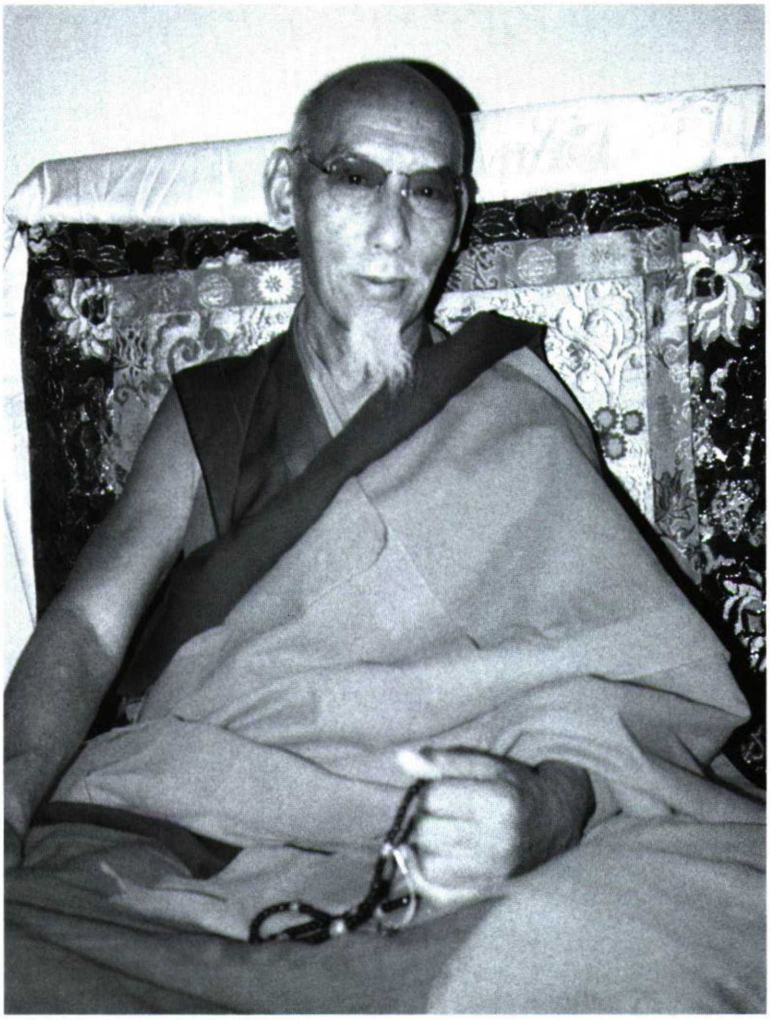

In de serie levensverhalen van de voornaamste leraren van de vaste leraar van het Maitreya Instituut, de eerwaarde Geshe Sonam Gyaltsen, laten wij u kennis maken met de wijlen Kyabje Song Dorje Chang en diens nieuwe incarnatie. De nieuwe Song Rinpochee is de voortzetting van de bewustzijnsstroom van de oude meester die "een grote magiër" werd genoemd. Deze officieel erkende nieuwe incarnatie is een van de vele levende bewijzen van de reïncarnatie theorie, zoals die in het Tibetaans boeddhisme wordt onderwezen. Omdat er een voortgang is na de dood is er een oorzakelijk verband met onze activiteiten gedurende dit leven. Alles wat we nu doen, zeggen en denken geeft vorm aan onze toekomst, ook op langere termijn. Deze kennis is praktisch toegepast in het unieke Tibetaanse systeem van "tulku's", waarbij een bijzonder kind dat een voortzetting is van een oude leraar, extra aandacht en begeleiding krijgt en daardoor vaak al op jeugdige leeftijd zijn leraarsfunctie kan voortzetten.

Kyabje Song Rinpochee werd in 1905 in Kham, Oost-Tibet geboren. Toen hij elf jaar oud was ging hij naar Lhasa om te studeren aan het Gaden Shartse Klooster. Hij studeerde moeiteloos en werd bekend als een sterke debatpartner, die men niet kon verslaan. Een geleerde Geshe uit die tijd verklaarde "zelfs al was Acharya Dharmakirti nu aanwezig, dan had hij hem in filosofisch debat niet kunnen overtreffen".

Nadat hij op vijfentwintig jarige leeftijd de hoge graad van Geshe Lharampa bereikte, verhuisde hij naar het Gyütö Tantrische Klooster. In 1937 werd hij benoemd als abt van het Gaden Shartse Klooster, een functie die hij negen jaar lang vervulde.

Song Rinpochee stond bekend als een krachtige, onthechte en toornige meester. Hij bezat een perfecte kennis van alle rituelen, kunst en wetenschap en hij was nooit terughoudend in het geven van argumenten aan anderen waarom een bepaalde handeling of een schildering niet goed was.

Hij was beroemd om zijn "talrijke activiteiten van krachtige magie", waarbij zich als resultaat daarvan

wonderbaarlijke, onbeschrijflijke tekenen voordeden.
In de periode van 1946 tot zijn vlucht in 1959 reisde hij naar vele kloosters, waar hij "obstakels verwijderde, rituelen uitvoerde en talrijke initiaties, overdrachten en commentaren gaf, alsook instructies in de diepzinnige en verstrekkende leer, afhankelijk van de behoeften".

In 1959 vluchtte hij naar India. Rinpochee sprak over die tijd toen hij in Los Angeles was: "Door ons slechte karma hebben we ons land verloren en zijn we naar India gevlucht. In India hebben we acht of negen jaar lang opgesloten gezeten in een bos, op een plaats waar het moeilijk was in leven te blijven.
Toen ik daaruit kwam, werd ik benoemd tot hoofd van het Institute for Higher Tibetan Studies in Varanasi. Zijne Heiligheid de Dalai Lama kwam daartoe naar Buxa en verzocht me deze verantwoordelijkheid op me te nemen. Ik kon niet weigeren en aanvaardde de positie."
Nadat zijn werk daar was volbracht, verhuisde Rinpochee naar zijn oude Gaden Klooster dat inmiddels op een nieuwe lokatie in Zuid-India werd gebouwd.

In 1978 kwam Song Rinpochee op verzoek van Lama Thubten Yeshe voor het eerst naar het westen om onderricht te geven. Lama Yeshe had hem al twee keer eerder verzocht, maar toen had hij geweigerd. In totaal reisde Rinpochee drie maal naar het westen, waarbij hij de laatste twee keer langdurig in Amerika en Europa verbleef. Er zijn dan duizenden westerlingen die van hem onderricht hebben ontvangen in het westen en in India. Hij vlocht krachtige connecties met de Dharmacentra in Amerika, Canada, Engeland, Frankrijk, Italië en Zwitserland.

Greta Jensen, een goede student

Jampel Pharchin

Stoepa met de relikwieën van Kyabje Song Dorje Chang in het Gaden Shartse Klooster, Zuid India.

van Rinpochee (hij noemde haar "Ama lolo" dikke moeder), herinnert zich haar eerste ontmoeting met hem. Voorheen had zij vele onverklaarbare visioenen gehad van "deze oude man met zijn baard". Nadat zij had ontdekt wie hij was, ontmoette ze hem uiteindelijk in Los Angeles toen zij met haar familie een bezoek aan Amerika bracht.
"Ik huilde", zei Greta. "Hij zat daar nonchalant te kijken, zoals hij doet, en zei: "Ik denk niet dat ik zo bijzonder ben. Ik denk dat je door de kracht van je eigen karma zo fortuinlijk bent dat je de Dharma kunt ontmoeten. Als je wilt kun je naar mijn lessen komen luisteren en als je denkt dat het nuttig voor je is, geef ik je meer".

Corin, de toen veertien jaar oude zoon van Greta, die perioden van maandenlang bij Rinpochee thuis in diens klooster had doorgebracht, zegt: "Rinpochee wist praktisch alles. Hij was buitengewoon vriendelijk en glimlachte voortdurend. Door hem voelde ik mij blij en warm. "Ik had een eigen plaats, links naast Rinpochee en at mijn maaltijden met hem en ging met hem mee naar de gebedsdiensten."

Max Comfort, de echtgenoot van Greta zegt dat Song Rinpochee "enorm aanwezig was en altijd respect afdwong. In het westen was hij altijd gefascineerd door productie, de manier waarop dingen werden gemaakt en hoe ze functioneerden. Hij was ook bijzonder vaardig met zijn handen, hij wist hoe hij dingen moest aanpakken. Tijdens een bezoek aan de Tower of London, ving hij de aandacht van een menigte toeristen door zijn gedetailleerde en accurate uitleg van de werking van een ouderwets kruidpistool!"
Rinpochee was tachtig jaar oud toen hij stierf. Tijdens het onderricht dat hij in december in Los Angeles gaf in het Thubten

Dhagyey Ling Centrum, beschreef hij een ontmoeting met Zijne Heiligheid de Dalai Lama. "We hoorden dat het een moeilijk jaar was voor Zijne Heiligheid. Ik werd aangesteld om als vertegenwoordiger van alle monniken van de drie grote kloosters en de vier scholen naar Dharamsala te reizen en Zijne Heiligheid te verzoeken lang te blijven leven. Toen ik in Dharamsala aankwam was het nieuwjaar. "Ik zal niet sterven", zei Zijne Heiligheid, "maar ik ben blij dat je er bent". Hij pakte mijn baard vast trok eraan en zei: "ga hier maar zitten en relax". Toen hij tegen me zei "Ik zal niet sterven", was ik zo blij dat ik in zijn aanwezigheid huilde.

Hij zei ook dat hij blij was dat ik de positie in Varanasi had geaccepteerd. Ik zei dat ik geen keus had gehad. Zijne Heiligheid zei dat ik de juiste persoon was voor die baan, maar ik ken mijn eigen positie; ik schat mijzelf correct in. Ik had pijn in mijn knieën en ademhalingsproblemen. Ik zei dat ik misschien niet aan de verwachtingen zou kunnen voldoen. Ik vertelde mijn verleden aan Zijne Heiligheid en zei dat ik al van middelbare leeftijd was. Hij zei, "Leeftijd doet er niet toe, omdat je jezelf jonger kunt maken". Ik wist niet hoe ik dat kon doen, maar omdat hij het zo zei kon ik er niet naar vragen. Maar ik heb werkelijk mijn leeftijd vermindert en ik ben jonger geworden. In Buxa had ik een wandelstok, maar sinds die ontmoeting met Zijne Heiligheid heb ik geen enkel probleem meer met mijn knieën en met mijn ademhaling. Het werkte echt, ik ben jonger geworden!"

Tijdens het onderricht in Los Angeles sprak Rinpochee ook over een ontmoeting die hij in dezelfde tijd met zijn leraar Trijang Rinpochee had gehad.

"In die tijd was Zijne Heiligheid Trijang Dorje Chang ernstig ziek. Ik verzocht Trijang Rinpochee om niet voor mij te overlijden. Hij beloofde dit. Ik hoopte dat hij 83 jaar oud zou worden. Voor ik Dharamsala verliet zei hij "We zijn vrienden. Je bent mijn oudere student, mijn vriend en ik ben ook jouw leraar. Ik heb veel hoop in je gesteld, ik vertrouw je." Hij wees me op de rimpels op zijn gezicht. "Kijk eens naar mijn handen", zei hij. "Ik ben zo mager, een en al rimpels. Kom dichterbij en raak met je voorhoofd het mijne aan." We raakten elkaars voorhoofd aan en konden geen woord uitbrengen. Toen ik naar het westen kwam bleef ik hem brieven schrijven. Ik schreef: "Ik wil u graag zien." Hij schreef terug: "Er is geen enkele reden voor een ontmoeting, omdat er geen afscheid voor ons bestaat. Dus relax." Uiteindelijk leefde hij 81 jaar lang. Ook Boeddha Sakyamoenie leefde 81 jaar. Hij zei me dat ik net zo lang als hij moest leven, dus ik hoop ook 81 jaar oud te worden. De zegen van de spirituele leraar is heel bijzonder. Als ik 81 jaar lang leef is het de zegen van mijn spirituele leraar. Als ik de 81 niet haal is het ook goed.

Song Rinpochee stierf op 15 november om half tien 's ochtends in zijn huis in het Gaden Shartse Klooster in Mundgod, Zuid-India. Een maand eerder had hij plotseling hoge koorts, maar hij herstelde al snel daarna volledig.

Zijn laatste functie in het klooster waarvan hij eens abt was bestond uit het voorzitten in de verificatie ceremonie voor de reïncarnatie van zijn spirituele leraar Trijang Rinpochee.

Kort daarna overleed hij, zonder ziekte en zonder waarschuwing. Zijn stoffelijk overschot werd gecremeerd op 19 november en zijn relikwieën werden zes dagen daarna uit de crematie stoepa verwijderd.

EEN INTERVIEW MET DE NIEUWE SONG RINPOCHEE.

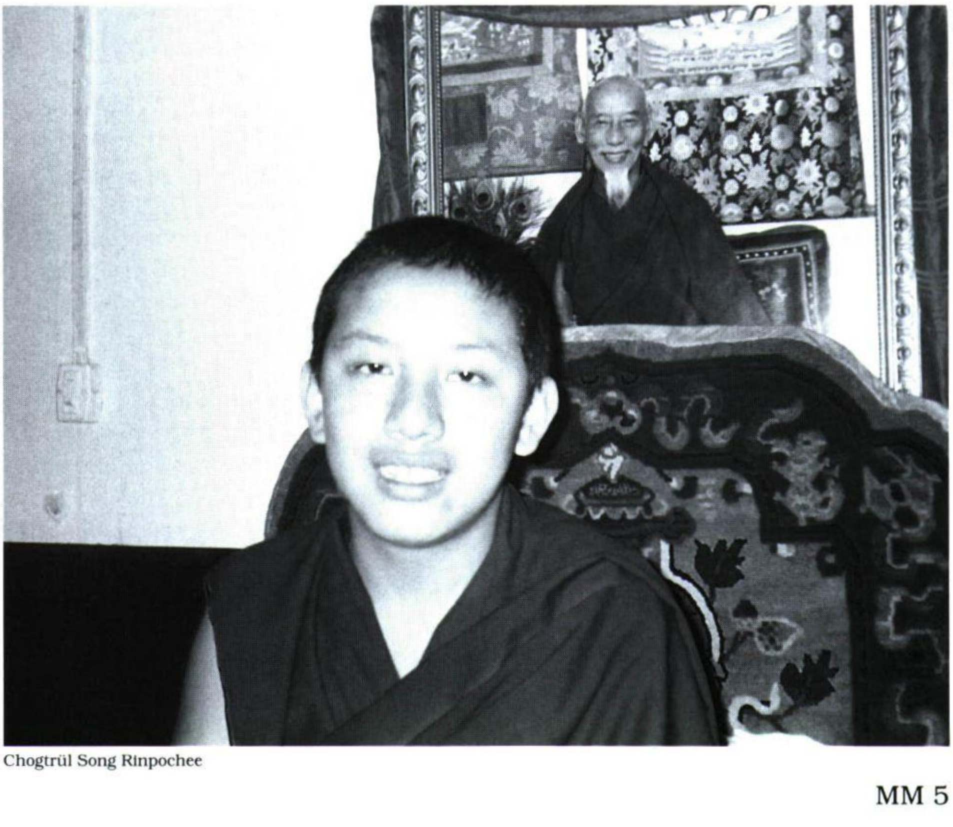

Jampel Pharchin

Chogtrül Song Rinpochee

Kunt u iets over uw dagelijks programma in het Gaden Shartse Klooster vertellen?
Ik sta om zes uur op en doe mijn ochtendgebeden tot half acht. Daarna doe ik mijn oefeningen.
Dat zijn gymnastiek oefeningen tot acht uur. Tussen acht en negen eet ik ontbijt en heb ik een pauze en dan vanaf negen uur leer ik teksten uit mijn hoofd. Rond twaalf uur heb ik mijn lunch tot een uur waarna mijn leraar Tibetaans komt en ik snelschrift en grammatica leer tot twee uur. Tussen twee en half drie lees ik Tibetaans en om half drie heb ik een pauze. Dan is er om drie uur thee en herhaal ik de stukken tekst die ik die dag uit mijn hoofd heb geleerd tot vijf. Om half zeven is het avondeten en om zeven uur doe ik gebeden tot negen. Tussen negen en tien doe ik debat en daarna ga ik slapen.

Betekent het dat u elke dag naar de debatplaats gaat?
Nee dat nog niet. Ik doe debat met een van mijn assistenten.

Welk onderwerp studeert U nu?
Ik doe basis debat aan de hand van de kleine Durra, waarin acht onderwerpen staan.

Wie is uw voornaamste leraar hier?
Mijn voornaamste of belangrijkste leraar is Lati Rinpochee. Momenteel is hij in Dharamsala. Als hij terugkomt kan ik hem vragen of hij tijd heeft om met mij naar het debat te gaan. Hij onderwijst mij die dingen. Verder heb ik dus mijn leraar Tibetaans en grammatica die bij mij aan huis komen.

Heeft u hier ook vrienden, zoals andere lama's?
Niet echt. Ik zie wel Trijang Rinpochee, die als een vriend voor mij is. Ik heb hem een keer in de US ontmoet en van hem onderricht ontvangen voor lang leven beoefeningen zoals een lang leven initiatie.

Hebt u veel gereisd?
Ik ben naar Noord Amerika en naar Canada geweest en heb daar nog al wat rondgereisd gedurende een jaar. Ik bezocht daar zowel F.P.M.T.-Centra alsook privé centra. Ik heb de mensen daar verschillende mondelinge overdrachten gegeven (lung) van teksten zoals de Yoga met de Spirituele Meester Lama Tsong Khapa.

Hebt u daar ook Engels geleerd?
Uw Engels is erg goed, hoewel Amerikaans Engels.
Ja dat klopt. Ik ben zes maanden lang naar een particuliere school gegaan in Santa Cruz.

Hebt u daar bijzondere dingen meegemaakt?
Het was niet zo bijzonder, maar ik heb me wel goed vermaakt.

Hoe oud bent u nu?
Ik ben bijna 14 volgens de Tibetaanse telling, maar in werkelijkheid 13 want ik ben geboren op 27 mei 1985 in Kulu, Himachal Pradesh, vlakbij Dharamsala. Ik vier mijn verjaardag hier.

Herinnert u zich iets van uw geboorte of vorige leven?
Ik herinner me mijn secretaris en mijn persoonlijke assistent en één van mijn leerlingen uit mijn vorige leven en ik voel herkenning bij het zien van verschillende tempels.

Waren er bijzondere gebeurtenissen tijdens of voorafgaande aan uw geboorte?
Hoe moet ik dat weten? Het enige wat ik heb gehoord is dat mijn moeder bij mijn geboorte geen pijn had in tegenstelling tot de geboorte van mijn drie broers en mijn zus. Mijn broer is vijftien en was hier net twintig dagen en is gisteren net vertrokken. Mijn andere oudere broer is zeventien en mijn zus is negentien. Mijn jongste broertje is acht. Ze zitten allemaal op school, ook mijn zusje. Mijn oudere broer en zusje zitten op kostschool in Mussoorie en mijn jongste broertje gaat naar school in Tibetan Childrens Village in Dharamsala.

Hoe gaat het met uw ouders?
Mijn ouders maken het goed. Mijn vader werkt voor de Tibetaanse regering en mijn moeder heeft een restaurant in Kulu. Mijn vader reist vaak naar Dharamsala voor zijn werk.

Naar veel hoge lama's wordt gezocht nadat ze zijn herboren. Hoe bent u bij uw ouders bezocht?
Mijn assistent Tenzin Wangchuk ging op bezoek bij gezinnen waar na mijn dood in mijn vorige leven kinderen waren geboren. Hij vond vijfhonderd gezinnen en daarbinnen zocht hij naar kinderen die bijzonder waren. Er was eerst een selectie van dertig en toen van tien meen ik. Hij raadpleegde toen een orakel, hoge lama's en Z.H. de Dalai Lama waarna er vijf overbleven. De namen van die vijf werden in een schaal gedaan en na het doen van gebeden werd er één uitgenomen. Vervolgens werd aan Z.H. de Dalai Lama gevraagd of die uitkomst correct was. Hetzelfde werd aan de orakels en andere lama's gevraagd. Z.H. de Dalai Lama zei: Het klopt, Tenzin Wangdak is Song Rinpochee. Al mijn broers en zusjes hebben een naam van Z.H. de Dalai Lama ontvangen. Ik was toen vier of vijf jaar oud.

Wat gebeurde er toen?
In 1990 kwamen Tenzin - mijn secretaris - en Sherab - mijn persoonlijke assistent - tezamen met een van mijn studenten uit mijn vorige leven en ze vertelden me dat ik een paar testen moest doen, waaronder het uitzoeken van de persoonlijke bezittingen van de vorige Song Rinpochee. Ik deed de testen feilloos. In 1992 werd ik op de troon geïnstalleerd en in 1994 heb ik de gelofte van noviet

(getsül) ontvangen samen met Ling Rinpochee en nog een lama, toen Z.H. hier op bezoek was. Daarna ben ik hier gebleven om te studeren. Ik zal nog langere tijd hier moeten blijven om te studeren.

Wat is uw doel?
Dat is moeilijk, mag ik dat in het Tibetaans zeggen? Ik ben zeer fortuinlijk dat ik als monnik kan leven en in dit bijzonder kostbare klooster kan studeren. Het is immers opgericht door Lama Tsong Khapa. Mijn doel is om door te studeren mijn positie als Lama en monnik te gebruiken om de boeddhistische leer door te geven aan anderen. Ik wil studeren om mijn kennis te kunnen doorgeven aan anderen. Dat is het doel en de functie van lama's.

Jampel Pharchin

In het Gaden Shartse Klooster, Zuid India.

Heeft u hobby's?
Hier heb ik niet veel tijd. Maar in Amerika had ik sport als hobby. Ik hou van basketbal, voetbal, fietsen en radiografisch bestuurde auto's en dergelijke. Ik had zelfs een kleine helikopter en een zeilboot. De kleine helikopter ging heel hoog en ving veel stof op en stortte toen neer. De zeilboot is leuker, de batterijen besturen alleen het roer en het zeil. Er zit geen motor in, dus de wind moet de boot voortstuwen. Hier heb ik een modelvliegtuigje, maar ik heb niet veel tijd. Ik kan hier zelfs niet fietsen, want dat ziet er vreemd uit, een fietsende lama.

Zijn de honden hier uw eigen honden of zijn ze van de huishouding?
We hebben hier twee honden, een kleine witte Apso en een Duitse herder.

Wat vind u van de situatie in Tibet?
Ik vind de situatie in Tibet moeilijk omdat de mensen niet vrij zijn. Het kan nog wel een aantal jaren duren voor de mensen vrij zijn. Er zijn nog veel moeilijkheden in China die moeten worden opgelost. Als de Tibetanen een front vormen, zal het beter werken dan wanneer er afsplitsingen ontstaan. Wij zeggen in het Tibetaans dat een bundel stokken meer kan hebben dan een losse stok. Een aantal samengebonden stokken is moeilijker te breken. Daarom moeten we een blok vormen. Als de Tibetanen opsplitsen in kleine partijtjes zal het nog veel moeilijker worden.

U hoopt op vrijheid voor Tibet? Zou U dan terugkeren?
Tja, als er echt vrijheid komt voor Tibet zal ik in Gaden wonen, maar dat is voorlopig vernietigd door de bezetters. Het zal opnieuw moeten worden gebouwd. Ik zou in Gaden in Tibet wonen als Tibet vrij wordt, maar ik weet niet of dat nog in mijn leven zal gebeuren. De nieuwe generatie Tibetanen wil graag in westerse landen wonen.

Kent u Geshe Sonam Gyaltsen? Hij is van het Gaden Jangtse Klooster en geeft les in het Maitreya Instituut in Nederland. Voor het Maitreya Magazine plaatsen we verhalen over de leraren van onze Geshe. Hier ziet u hem in een kopie van het Maitreya Magazine.
Hij komt me bekend voor. Ik heb hem vast eerder gezien.

Heeft u nog een bijzondere boodschap voor de Geshe en de studenten in Nederland?
Ik denk dat jullie heel fortuinlijk zijn met de boeddhistische leer. Mijn voornaamste advies is dat wanneer jullie boeddhist zijn je voornamelijk moet proberen de boeddhistische leer goed te beoefenen. Eerst de boeddhistische leer goed studeren en vervolgens het gestudeerde beoefenen. Mediteer goed op de verlichtingsgeest, want de verlichtingsgeest is erg belangrijk. Als jullie vrije tijd hebben, gebruik die dan om op de verlichtingsgeest te mediteren.

Interview door Gelong Jampel Pharchin (Eugène).
Vertaling: Hans van den Bogaert.

OP AUDIËNTIE BIJ ZIJNE HEILIGHEID DE DALAI LAMA

De studenten van het Maitreya Instituut en de anderen, die in oktober 1997 met de eerwaarde Geshe Sonam Gyaltsen de pelgrimstocht langs de belangrijke boeddhistische plaatsen in Nepal en India ondernamen, hadden op 29 oktober een audiëntie met Zijne Heiligheid de Dalai Lama. Hoewel Zijne Heiligheid midden in een conferentie met wetenschappers zat, nam hij tijdens de lunchpauze ruim een uur de tijd om vragen te stellen en te beantwoorden van de Nederlandse groep. Na over het succes van de voorspoedig lopende tocht te zijn ingelicht gaf Z.H. de Dalai Lama de gelegenheid op een specifiek onderwerp dieper in te gaan, waarop Thirza Happé vroeg: "Zou Zijne Heiligheid enig advies willen geven over de manier waarop we groot mededogen kunnen ontwikkelen?"
Het antwoord van de Dalai Lama is dermate interessant dat we het hier integraal afdrukken voor alle lezers van het Maitreya Magazine.

In het algemeen zijn er twee manieren om mededogen te laten groeien op basis van twee soorten mensen.

1. Er is een categorie van mensen die geen idee hebben van de continuïteit van leven naar leven en vasthouden aan het bestaan van alleen het huidige leven.
2. Er is een categorie van mensen die in meerdere levens geloven. Door het geloof in reïncarnatie en in een oneindig aantal levens, kunnen zij een soort band met andere wezens ervaren.

Het is belangrijk dat de methoden om mededogen te ontwikkelen voor de eerste categorie overeenkomen met de mentaliteit van deze mensen. Volgens mij vormt deze groep de meerderheid. Zo zijn er bijvoorbeeld mensen die de christelijke traditie volgen en geloven in één leven, dat is gecreëerd door de Schepper God.

De menselijke geest is van nature liefdevol, goed en mededogend. Als we mededogen voelen, ontstaat automatisch vrede, gemoedsrust en een comfortabel gevoel in onze geest. Als we ons op vrijwillige basis bekommeren om anderen, dan brengt dat een onderliggend gevoel van zelfvertrouwen met zich mee en als reactie daarop, grotere

Willem van Steijn

India reizigers bij Z.H. de Dalai Lama in Dharamsala, Noord India, Oktober 1997.

moed. Daaruit voortvloeiend ontstaat een grotere innerlijke kracht en minder angst. Een groter zelfvertrouwen en meer gemoedsrust is ook goed voor de gezondheid.

Haat daarentegen, is volledig gericht op onszelf en leidt diep van binnen tot een gevoel van onveiligheid. Als we alleen aan onszelf denken en als de mentaliteit ontbreekt om ons te om anderen te bekommeren, ontstaat er in onze houding ten opzichte van anderen achterdocht. We zullen negatieve gevoelens ontwikkelen en daaruit zal de indruk ontstaan, dat anderen ten opzichte van ons eenzelfde houding aannemen. Diep van binnen zullen we ons eenzaam voelen.
We hebben er dus zelf ook veel baat bij als we een mededogende houding aannemen. Dat weet ik zeker op basis van mijn eigen beperkte mededogen. Of het bij jullie ook helpt weet ik niet, maar voor mij is het zeer heilzaam (lachend). Eenvoudigweg gaan zitten en mededogen opwekken is dus zeer goed, zeer heilzaam.

Als ik mediteer en ik denk daarbij na over mededogen, dan helpt mij dat heel erg. Het brengt een goede gezondheid, geestelijke vrede, een gezonde slaap en goed mededogen. Een goede gezondheid, goed gezelschap en welvaart zijn bronnen voor innerlijke voldoening, maar zijn op zich niet genoeg. Dit soort redeneringen kunnen we geven aan mensen die geloven dat er maar één leven is, om het belang van mededogen duidelijk te maken.

In onze huidige wereld is er een groot aantal landen, dat in materieel opzicht zeer ver ontwikkeld zijn, maar desondanks een groot aantal crises in de samenleving heeft. Twee maanden geleden heb ik in San Francisco, een vredesconferentie bijgewoond. Een groot aantal van de sprekers had het over de crises die zich voordoen in de maatschappij, vooral onder jongeren. Ik was diep geschokt toen ik het verhaal hoorde over een aantal jongens van dertien à veertien jaar oud, die wegens moord ter dood veroordeeld zijn. Omdat ze nog te jong zijn om de doodstraf te krijgen, moeten ze op de uitvoering van dat vonnis wachten tot ze oud genoeg zijn. Zeer treurig!

Een ander punt waarvan ik onder de indruk ben, was het volgende. De conferentie duurde drie dagen en er waren ongeveer twintig à dertig sprekers. Velen waren op de een of andere manier betrokken bij sociaal werk; er waren maatschappelijk werkers, artsen, enzovoort. Vrijwel unaniem waren ze van mening dat de uiteindelijke oorzaak van de problemen het gebrek aan menselijke genegenheid in de maatschappij en in de familiekring is. Dit is een krachtig argument voor de noodzaak van menselijk mededogen, ook voor hen die niet geïnteresseerd zijn in religie.
Voor mensen die een religie aanhangen, is mededogen een onderdeel van religie. Mensen die geen interesse in religie hebben en denken dat geld en werk enzovoort belangrijker zijn, maken een grote vergissing. Het is heel goed mogelijk om een overtuigd atheïst te blijven, dat is okay. Maar we maken allemaal deel uit van een maatschappij en willen een gelukkige samenleving, een gelukkige familie en gelukkige individuen. Daarbij is het essentiële element niet het geld, niet de materiële faciliteiten, maar een juiste mentale instelling. We zijn sociale dieren. Om te kunnen leven als sociale dieren is zorg voor elkaar en medeleven belangrijk. In de grond van de zaak moeten we met elkaar leven. Ons bestaan is afhankelijk van anderen; we zijn afhankelijk van anderen om te kunnen overleven. Dat vergeten we vaak.

In de christelijke traditie wordt gesproken over een God. Als we werkelijk van God houden, moeten we als getuigenis van deze ware liefde eerst ware liefde voor onze naasten tonen. Als we voortdurend vechten met onze naasten, maar wel op zondag naar de kerk gaan, is dat hypocriet.

Toen Vader Laurence Freeman me verzocht om de Evangeliën uit te leggen, vond ik het in eerste instantie moeilijk om als boeddhistisch monnik, die niet in een Schepper gelooft, de Evangeliën uit te leggen, waarin de Schepper de essentie is. Aangezien ik alle verschillende religies respecteer, had ik mijn aarzelingen, omdat ik vreesde dat het concept van geen Schepper hun toewijding nadelig zou kunnen beïnvloeden. Maar uiteindelijk is het allemaal heel goed verlopen. Vader Laurence was erg tevreden. Vooraf gaande aan iedere lezing van mij, kreeg ik zelf minimaal vijftien à twintig minuten onderricht van hem, wat zeer behulpzaam was. Mijn kennis van en respect voor het christendom zijn tijdens die conferentie enorm toegenomen.

Bij beoefenaars van het boeddhisme vestig ik er altijd nadrukkelijk de aandacht op, dat we geen hoge verwachtingen moeten koesteren ten aanzien van de resultaten die we willen behalen. Ikzelf had in mijn jeugd hoge verwachtingen en wilde nog in dit leven grote doelen verwezenlijken. Ik had echter onvoldoende tijd om te mediteren. Te hoge verwachtingen zijn niet goed. Ik heb waargenomen dat in het bijzonder westerse boeddhisten aanvankelijk te veel verwachtingen hebben. Het is allemaal niet gemakkelijk in de praktijk, alles kost tijd. Als we te hoge verwachtingen hebben en vervolgens deze realiteit onder ogen moeten

zien, kunnen we daardoor ontmoedigd raken en onze interesse verliezen. Dat is niet goed.

In het algemeen doen westerlingen er goed aan hun eigen tradities te blijven volgen. Een verandering van religie is niet eenvoudig en kan verwarring tot gevolg hebben en problemen veroorzaken. Van de miljoenen mensen echter, zijn er zeker een aantal individuen, bij wie ten gevolge van hun mentale dispositie de christelijke traditie geen enkel effect meer heeft. Als dan alleen de keuze overblijft tussen het christelijke geloof en geen geloof, is het de moeite waard dat er nog een derde keuzemogelijkheid is. De keuze namelijk tussen christelijk geloof, geen geloof of een derde keuze: het radicaal atheïsme, het boeddhisme.

Uiteraard is er ook de vierde keus van hindoeïsme of een andere religie. Wij zijn mensen van deze wereld. Alle religies zijn religies van deze wereld. Als we na zorgvuldig onderzoek bemerken dat onze eigen religie werkelijk geen effect op ons heeft en we toch een religieuze inspiratie willen hebben, is het goed om naar een andere traditie uit te wijken. Als we na onderzoek constateren dat voor ons het boeddhisme het meest effectief is, dan hebben we het recht het boeddhisme te volgen. Maar geef dan geen blijk van gebrek aan respect voor je eigen religie, want hoewel die religie niet effectief is voor jezelf, kan die wel zinvol zijn voor miljoenen andere mensen. Dit is wat ik met jullie wilde delen.

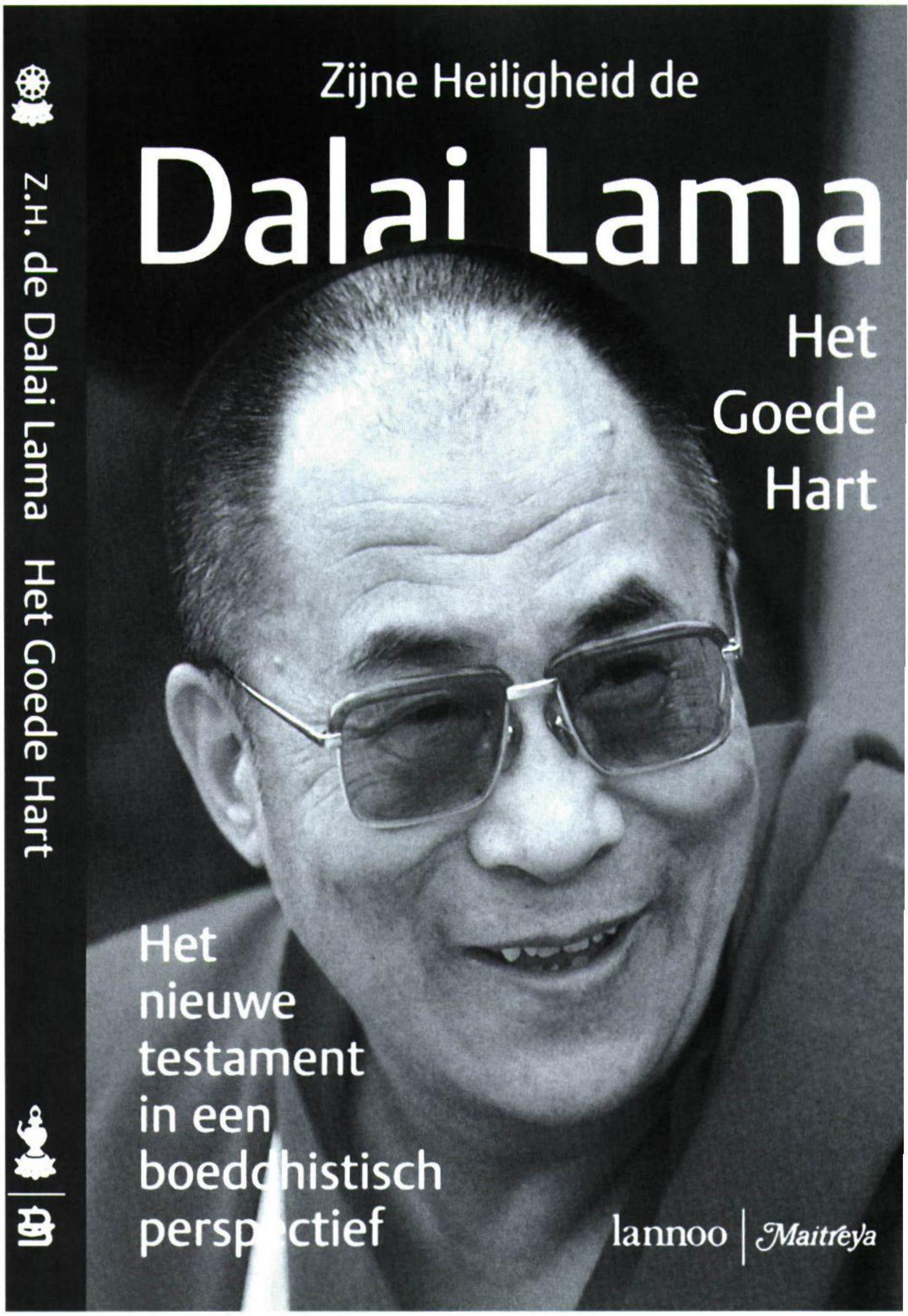

NB.: In 1994 vond een historisch primeur plaats in Londen, Engeland. Er werd een seminar gehouden, waarbij christenen en boeddhisten in een sfeer van respect en vriendschap de dialoog tussen hun religies zijn aangegaan. Laurence Freeman, een benedictijn, die de naaste medewerker was van John Main en na diens overlijden de bezieler en leider werd van een door John Main opgerichte beweging voor Christelijke meditatie, was de organisator van deze bijeenkomst. Zijne Heiligheid de Dalai Lama nam deel aan deze bijeenkomst en becommentarieerde op verzoek van Vader Laurence de Evangeliën. Hiermee legde hij een model voor de toekomstige dialoog tussen de religies van deze wereld: respect, nederigheid, heilige nieuwsgierigheid, een diep innerlijk leven, veel humor en menselijkheid en de geest van warme vriendschap. Van deze bijeenkomst is een boek verschenen, wat ook in het Nederlands is uitgekomen en bij de Maitreya uitgeverij is te verkrijgen HET GOEDE HART, uitgeverij Maitreya/Lannoo.

Door Koosje van der Kolk.

INTERVIEW MET MARIE-LOUISE KERSBERGEN

Van links naar rechts: Sumchog, Dawa, Akong Rinpochee en Tashi.

Marie-Louise Kersbergen is beeldend kunstenaar van beroep en getrouwd met de arts Paul Simon. Marie-Louise en Paul hebben samen een galerie opgezet in Almelo, waaruit ze hun inkomsten genereren. Vanaf 1988 interesseert Marie-Louise zich voor het boeddhisme en sinds juni 1996 heeft ze drie Tibetaanse kinderen geadopteerd. Tashi Gyaltso, Dawa Dolma en Sumchog Tsering. We interviewen haar op twee januari, omdat ze graag aandacht wil voor het project "World Artists for Tibet", waaraan zij haar krachten wil geven (zie ook de aankondigingen elders in dit blad) .

Marie-Louise, vertel eens iets over je achtergrond.

Ik ben beeldend kunstenaar met een dubbele opleiding, als schilder en beeldhouwer. Officieel ben ik docent in beide vakken en in kunstgeschiedenis, daarnaast heb ik een bijscholing gedaan in werken met glas. Ik maak installaties, maar ook schilderijen en grote monumentale opdrachten. Ik schilder meestal redelijk figuratief, dus herkenbaar. M'n installaties zijn vaak met een dubbele bodem, heel filosofisch ingesteld en m'n beelden, grote monumentale beelden zijn vaak van glas en graniet, of brons, daar hoeft niet altijd een voorstelling in aanwezig te zijn. Voor mezelf zit er vaak wel een grote symboliek in.

Verder ben ik eigenaar van een galerie en beeldentuin in Almelo, die ik zeven jaar geleden, samen met mijn man heb opgezet. Wij presenteren en verkopen kunst. Iedere twee maanden tonen wij een andere collectie schilderijen, beelden en glas. Alle stijlen en technieken zijn er vertegenwoordigd. In het park erom heen is een hele grote beeldentuin. De lokatie is zo groot, dat je niet van een winkeltje kunt spreken. Het is meer museaal van grootte. Daardoor kunnen bezoekers gewoon rondkijken, dat vind ik als kunstenaar het belangrijkst, men hoeft niet persé te kopen. Er komen een paar duizend bezoekers per jaar.

Ben je succesvol als kunstenaar?

Ja, ook door m'n grote, monumentale opdrachten. Het is wel zo, dat ik door de galerie eigenlijk twee petten op heb. Ik ben zelfstandig kunstenaar, dat is een substantieel onderdeel van m'n leven, maar ik ben ook galeriehouder. In die zin vertegenwoordig ik een heleboel kunstenaars met een grote, internationale collectie. Het is eigenlijk een synthese, ons wonen - het is een hele mooie spirituele plek waar we wonen - m'n werken, de kinderen. Het loopt allemaal door elkaar heen en dat bevalt me heel goed. Eén van de dingen die ik dit jaar wil doen is meewerken aan het project World Artists for Tibet.

Wat is dat voor project?
Voor mij is het begonnen op de mars voor Tibet op 10 maart 1996 in Brussel. Op 10 maart wordt de grote opstand van 1959 in Lhasa tegen de Chinese bezetters herdacht. In 1996 was de eerste keer dat alle Tibet Supportgroepen en andere sympathisanten uit Europa tezamen in Brussel een mars hielden, om Tibet onder de aandacht van het grote publiek te brengen. Na de demonstratie door het centrum van Brussel, werden er een aantal toespraken gehouden, onder andere door Jessica Larive. Ik vond dat ze een van de scherpste en duidelijkste toespraken hield. Na haar toespraak hebben we persoonlijk met elkaar gesproken en hebben we contact gehouden, dat is mijn link naar haar.

Jessica Larive is al jaren Europarlementariër namens de VVD. Zij is vice-voorzitter van de Intergroep Tibet en is als lid van de delegatie van het Europees Parlement met China naar Tibet gereisd om daar de situatie te inspecteren. Zij zet zich heel erg in voor de Tibetaanse zaak, door persoonlijke betrokkenheid en vanwege haar betrokkenheid bij de mensenrechten als Europarlementariër. Ze is zelf geen boeddhist, maar wel zoekende. Door haar reis naar Tibet en haar acties in de Intergroep Tibet is ze een van degenen die in het Europees Parlement altijd de moties ten aanzien van Tibet indient. Ook heeft ze al diverse gevangen genomen monniken vrij gekregen door protestbrieven vanuit het Europees Parlement.

Het idee om een wereldwijd kunstenaarsproject te organiseren ten gunste van Tibet kwam van de Belgische kunstenaar Frank Liefooghe. Hij heeft wel vaker wereldwijde projecten opgezet, waar kunstenaars zich kunnen verbinden aan een goed doel. Zo heeft hij bijvoorbeeld voor de Indianen in de bosgebieden van Zuid-Amerika een actie op touw gezet. Doordat hij vaak naar India reist, werd hij ook met de Tibetaanse zaak geconfronteerd.

Hij heeft zijn idee met Jessica Larive besproken, omdat zij zich zo duidelijk voor Tibet had uitgesproken op de manifestatie op 10 maart. Zij heeft haar politieke steun toegezegd en een groot deel van de organisatie op zich genomen. Zo werd het project **"World Artists for Tibet"** geboren. Wereldwijd heeft dat een enorme respons gekregen. Heel veel kunstenaars uit landen van Europa, de Verenigde Staten, Australië, Nieuw-Zeeland, eigenlijk uit alle landen waar het Tibetaans boeddhisme vertegenwoordigd is of mensen wonen, die niet zozeer boeddhist zijn, maar wel feeling met de Tibetaanse zaak hebben, doen mee. Het zijn niet alleen beeldend kunstenaars zoals ikzelf, maar ook podiumkunstenaars, muzikanten, theatermakers, etc. De bedoeling is dat er wereldwijd in de maanden juli en augustus 1998 op allerlei plaatsen in de wereld een uitspraak gedaan wordt door kunstenaars ten gunste van de Tibetaanse cultuur. Om de Tibetaanse cultuur te behouden. De teneur is heel duidelijk om het niet tegen China te richten, maar positief te benoemen vóór het behoud van de Tibetaanse cultuur. Het doel is dat de publieke opinie zich dermate geïnformeerd weet door deze kunstuitingen, dat de wereld eigenlijk niet meer kan achterblijven om hun mening te laten horen. Maar dan wel in de lijn van de Dalai Lama, dus zonder strijd, door positieve actie. Het eigenlijke project is in juli en augustus en wordt in Nederland gecoördineerd door de TSG (tel 020 - 6237699).

Omdat onze galerie in augustus gesloten is wegens de schoolvakanties en ik een maand te kort vind, start ik mijn tentoonstelling in mei. Er wordt in die hele periode in wisselende samenstelling aandacht geschonken aan Tibet. Daarnaast willen we ook optredens verzorgen. Ik heb al toegezegd om lezingen te houden over Tibet. Dus het wordt niet alleen een presentatie van beeldende kunst, maar er wordt ook aanvullende informatie gegeven. Ik ben van plan - en een aantal van de kunstenaars hebben hun medewerking daar al aan gegeven - om het grootste deel van de opbrengst van dit project aan Rokpa te geven, omdat deze organisatie in Tibet ook culturele projecten opzet. Maar iedere organisatie is vrij om de gelden te besteden zoals ze wil.

Hoe denk je het thema Tibet in kunst uit te drukken?
Er lopen in de galerie altijd diverse tentoonstellingen parallel aan elkaar. Het werk wat binnen de Tibet-tentoonstelling getoond wordt, zal een duidelijk raakvlak moeten hebben met Tibet. Het hoeft niet perse een plaatje van Tibet te zijn, het kan ook een reactie op de situatie zijn of een verbeelding van de noodzaak voor het behoud van de Tibetaanse cultuur. Dat is het thema. Er zijn kunstenaars die naar Tibet geweest zijn en dat figuratief neerzetten. Anderen werken meer symbolisch.

Daarnaast zal er informatie over Tibet liggen. Ik heb altijd al een Tibet-hoek met informatie over Tibet en folders van het Maitreya Instituut en van Rokpa. En ze zien natuurlijk ook onze kinderen in de galerie rondscharrelen, duidelijk kinderen uit een andere cultuur. Dan raken ze geïnteresseerd. Als mensen zich aangesproken voelen, wil ik altijd wat vertellen. Ik dring nooit iets op. Zo hoop ik ook bij te dragen aan de informatieverstrekking ten gunste van Tibet.

In Kopan mei '96. Van achter naar voor: Paul, Marie-Louise, Dawa, Kanchi, Sumchog, Tashi.

Wat versta je onder actie? Het houden van exposities of het creëren van een toneelstuk of muziek over Tibet?
Dat is natuurlijk pas de eerste stap. De hele wereld staat positief tegenover Tibet, maar is te slecht geïnformeerd. Dat merk ik heel duidelijk in mijn omgeving. Als mensen er meer over zouden horen, zouden ze zeggen 'jee, dat wisten we allemaal niet', en 'wat erg'. Als er maar voldoende mensen geïnformeerd worden over de situatie en het feit dat de Tibetaanse cultuur - als het zo door gaat - over een paar jaar voorbij is. Dat is ook wat de Dalai Lama zegt. Als de publieke mening wordt gemobiliseerd, kan op vreedzame wijze door middel van dialoog de situatie verbeteren. Als China op een gegeven moment de hele wereld qua denkwijze tegenover zich krijgt, dan kunnen ze hun houding niet handhaven. Ook de politiek - en dan hebben we het over het Europese Parlement en de Verenigde Naties - zal in actie moeten komen. Op dit moment worden moties en resoluties ten aanzien van Tibet afgestemd of wordt er gewoon niets gedaan.

Waarom zouden mensen hier zich interesseren voor een zo ver afgelegen onbekend land met een andere religie?
Door deze manifestaties kunnen we dat onbekende bekend maken. Dat het ver weg is, daar heb je gelijk in, een onbekende godsdienst is ook waar. Maar ik denk dat de tijd in het Westen rijp is voor denkbeelden hierover. Men hoeft het boeddhisme zelf niet aan te hangen, maar men kan er in ieder geval belangstelling voor tonen. Mensen die het hart op de goede plek hebben, kunnen denken dat er overal wel ellende is, maar dit is ook een aspect wat we niet mogen vergeten. Als de situatie in Tibet maar bedekt blijft en alleen een kleine kring er weet van heeft, komen we kennelijk niet verder. Het is intussen bijna vijftig jaar geleden dat Tibet bezet werd. En de situatie is nog niet verbeterd, eerder verslechterd. Steeds meer Tibetanen worden vreemden in hun eigen land, steeds meer neemt de Chinese cultuur het over in Tibet, nog steeds kunnen Tibetanen jarenlang worden gemarteld in gevangenissen, alleen om het roepen van vrijheidsleuzen of het hebben van een foto van de Dalai Lama.

Wat voor belang kunnen westerlingen hebben bij een land als Tibet?
Het menselijk rechtvaardigheidsgevoel komt toch in opstand? Ook al heb je er niets mee, als je bekend raakt met de feitelijkheden van genocide, ook de culturele genocide, dan slaap je toch niet rustig meer?

Maar er zijn zoveel landen waar hetzelfde gebeurt.
Ja, daar moeten we ook wat aan doen, het is niet alleen Tibet. Dat wordt ook vaak geantwoord, mensen krijgen een overdosis aan narigheid over zich heen. Je kunt natuurlijk altijd wel zeggen er is zoveel ellende, dus we doen niets meer. Je kunt het ook anders richten en zeggen we beginnen ergens en in dit geval kan dat ook eens ten gunste van Tibet zijn. Voor bepaalde landen is er wel degelijk wat verbeterd door actie.

Hoe ben je zelf geïnteresseerd geraakt in de Tibetaanse zaak?
Tien jaar geleden ben ik door een heel moeilijke tijd in m'n leven gegaan. In die tijd ben ik gaan zoeken. Eigenlijk zocht ik al sinds m'n derde jaar, maar ik vond nergens het antwoord wat ik zocht. Tien jaar geleden zat ik op het nulpunt, misschien zelfs ver daaronder. Toen was het 'now or never'. Ik ben in algemeen spirituele zin gaan zoeken. Daar stond ik toen kennelijk pas echt voor open. Ik deed zen-yoga en vond een boek over boeddhisme van Ayya Khema. Toen ontmoette ik Lia Versteege, (die samen met Rob Helwes ook lessen volgt bij het Maitreya Instituut). Ze is beeldhouwster en kwam exposeren in onze galerie. Indertijd kwam ze net terug uit Dharamsala. We hadden interessante gesprekken en dat intensiveerde toen zij ziek werd. Zij wees me onder andere op de Tibetaanse arts en de NSTG. Ze vertelde ook dat er een Maitreya Instituut in Nederland was. Dat wist ik helemaal niet. Ik heb een abonnement op het Maitreya Magazine genomen en via het lezen van het blad en boeken ben ik me gaan verdiepen in het Tibetaans boeddhisme. Ik had echt het gevoel van thuiskomen. Ja, dit was wat ik altijd gezocht had. Door lezen, lezen, lezen een weg zien voor de rest van dit leven en alles wat erna komt. Ik weet dat ik nog niet eens aan de eerste tree van de trap sta, maar ik zie dat die weg er is, dat trappetje omhoog. Dat is zoiets essentieels in m'n leven geweest, zo'n ontzettend positieve wending. Ik kan nog elke dag ontroerd zijn van dankbaarheid dat het zo gegaan is.

Wat was het eerste wat je aansprak in het Tibetaans boeddhisme?
Mededogen. Dat vind ik het essentiële verschil met het kleine voertuig. Een extra iets, dat zo essentieel is. Dat je niet alleen verlichting voor jezelf zoekt, maar niet kan rusten voordat iedereen verlichting heeft bereikt. Dat is voor mij nog heel ver, maar dat mededogen, dat positief is, dat het goede in jezelf raakt, dat was het gevoel van thuiskomen voor mij.

Wat betekent mededogen voor jou?
Je hart openen voor een ander. En als het kan, er ook wat mee doen en dat in heel kleine stapjes. Maar ook dat die kleine stapje gewaardeerd worden. Dat vond ik zo mooi in teksten van de Dalai Lama. Dat hij bij voorbeeld zegt dat zelfs een goede gedachte al heel waardevol is. Terugkomend op je eerdere vraag 'er is al zoveel ellende in de wereld en waarom juist aandacht voor Tibet?' Nou, door deze ontwikkeling zijn mijn gedachten naar Tibet gegaan, want ik heb me ook heel erg verdiept in het Chinese vraagstuk. Ik kon nog niets concreets doen, het is begonnen met gedachten. Zelfs als je je tot die gedachten beperkt zou het al goed zijn. Ook in mezelf bespeurde ik dat gevoel van wat de doorsnee westerse mens waarschijnlijk ervaart - er is zoveel ellende die we tegenwoordig te zien krijgen. Ik ben zelfs gestopt met kranten lezen en tv kijken over deze onderwerpen, ik kan er niet meer tegen. Je krijgt zo'n overdosis ellende, dat je jezelf uit zelfbescherming gewoon afsluit, je kunt het allemaal niet meer aan. Maar als je hoort wat de Dalai Lama stelt, dat alleen al het hebben van een goede gedachte heel positief is, dan kun je vanuit de kracht van zo'n kleinigheidje, een goede gedachte, verdere kracht ontwikkelen om misschien een kleine beetje meer te doen dan alleen die goede gedachte, zonder dat het meteen gebagatelliseerd wordt. De juiste motivatie, de goede intentie, dat vind ik ook iets heel duidelijks van het Tibetaans boeddhisme. Dat de juiste motivatie weliswaar niet het doel is, maar wel de aansturende kracht van je handelingen moet zijn.
Wat ik ook heel belangrijk vind, iets wat binnen het Tibetaans boeddhisme zo helder wordt, is de eigen verantwoordelijkheid. Dat je niet een ander de schuld geeft over hetgeen er in je leven gebeurt. Het is zo gemakkelijk een ander daarvoor verantwoordelijk te maken. Maar je leert in het boeddhisme dat alles wat er gebeurt in je leven, jij zélf daar toe hebt geleid. Daar stopt het niet bij, je kunt er ook iets aan doen om het te veranderen, om het ten goede te keren. Het is die weg zien en met kleine stapjes verder komen.

Heb je toevlucht genomen?
Nog niet. Ik denk er bijna elke dag aan, maar ik heb me er nog steeds niet goed genoeg voor gevoeld. Ik denk dat de gelegenheid zich wel voordoet als het zover is. Dat ik het nog uitstel komt waarschijnlijk ook, doordat ik tot nu toe altijd uit boeken geleerd heb. Door de galerie die ik run, heb ik eigenlijk geen gelegenheid om naar lessen te gaan.
Twee jaar geleden heb ik Dr. Akong Rinpochee leren kennen en we hebben daar een enorm sterke connectie mee. Misschien wacht ik met het toevlucht nemen wel tot ik een keer in Schotland ben, waar

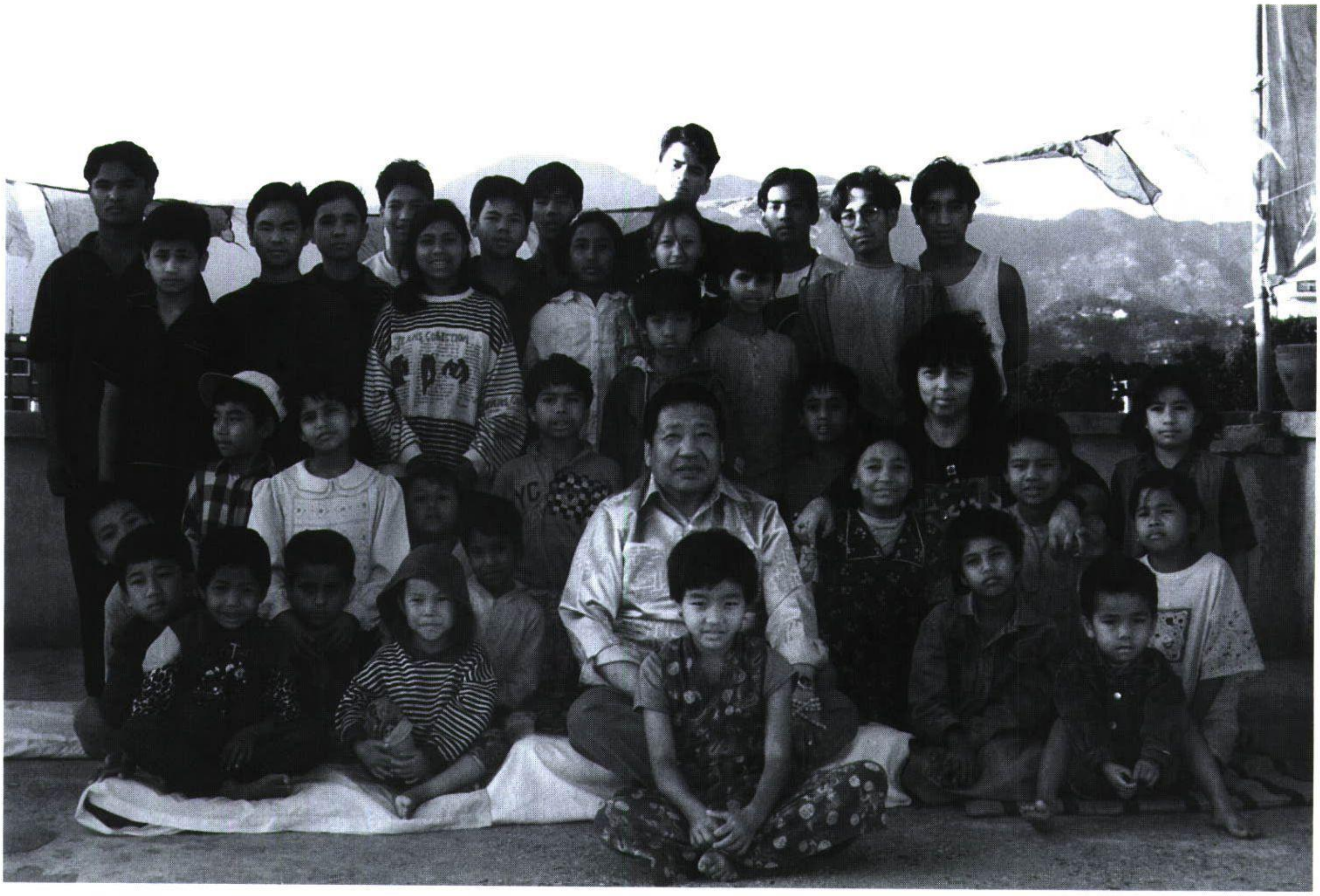

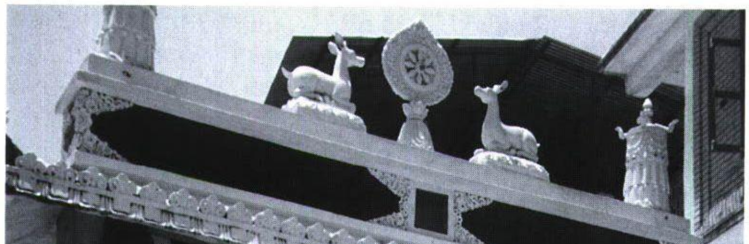

In Boudhanath, Nepal bij de opening van het Rokpa Childrens Home.

hij een centrum heeft. Of misschien doet de gelegenheid zich voor bij Geshe Sonam Gyaltsen, die we nu wat meer zullen gaan ontmoeten doordat Geshela de kinderen Tibetaanse les zal geven. Misschien groei ik daar dan in bewustzijn meer naar toe, dan zal het wel eens gebeuren. Maar in gedachten noem ik mezelf wel Tibetaans boeddhist, of 'nangpa' zoals Sogyal Rinpochee het noemt. Die zegt: "Tibetanen noemen zichzelf geen Tibetaans boeddhist, zelfs geen boeddhist, maar 'nangpa', een 'innerlijk mens'." Dat vind ik nou zo heerlijk relativerend van de Tibetanen, die zeggen dat het niet aan de voorschriften ligt, maar dat het in je hart moet zitten. Het kan in kleine dingen zitten en ik probeer Tibetaans boeddhist te zijn. Ik wil er graag naar leven en dat doe ik al langer. En dan denk ik 'ach de formaliteiten komen wel op het moment dat het zover is', als ik eraan toe ben dat geschenk te mogen ontvangen.

Je hebt die gedachte van mededogen en de interesse in Tibetaans boeddhisme op een gegeven moment vorm gegeven door drie Tibetaanse kinderen te adopteren. Hoe is dat gegaan?
Omdat ik als bestuurslid van de UVON, de Unie van Vrouwelijke Ondernemers, naar de VN-Wereld Vrouwenconferentie in Beijing zou gaan, heb ik de culturele situatie van China, maar ook van Tibet bestudeerd. Ik werd steeds meer geconfronteerd met de bijna onmenselijke situatie voor de Tibetanen en het vluchtelingenvraagstuk.

Via de Tibet Support Groep leerden we de stichting Rokpa, een Tibetaanse hulpverleningsorganisatie kennen. Sander en Sandra Tideman waren toen net terug uit Beijing.
Rokpa betekent hulp in het Tibetaans. Het is een internationale hulporganisatie, die is opgezet door Akong Rinpochee, een Tibetaanse arts en lama, die een centrum heeft in Schotland, Samye Ling. Hij heeft met name in Tibet projecten gestart onder het motto 'Help where help is needed', op het gebied van gezondheidszorg, onderwijs, cultuur en milieu. Ook heeft Rokpa een kindertehuis in Boudhanath bij Kathmandu, waar gevluchte Tibetaanse kinderen opgevangen worden. Dat is onze betrokkenheid. Elke winter vluchten er toch weer een aantal kinderen uit Tibet en die vinden daar een basis. Van daaruit wordt verder gekeken wat er mogelijk is voor hen. Of ze daar blijven óf verder kunnen. Daarnaast worden er ook Nepalese verstoten straatkinderen opgevangen. Elk jaar ongeveer dertig tot veertig kinderen. Er is ook een 'Blijf van mijn lijf' huis, waar verstoten moeders leren naaien op naaimachines en zo een eigen bestaan op kunnen bouwen. Er is doorlopend medische hulp, twee keer per week, gratis. In de winter, de koudste maanden van het jaar, is er een heel terrein afgebakend, naast de stoepa, waar gaarkeukens opgezet worden voor alle mensen die geen eten hebben. Daar worden ook kleren verstrekt en gratis medische hulp. De Nederlandse voorzitter van Rokpa is Sander Tideman. (zie MM. jr. 19 nr. 2)

We konden zelf geen kinderen krijgen. Nu hadden we wel dat hele traject af kunnen leggen voor eigen kinderen, maar ik heb er bewust voor gekozen om van medicatie af te zien, omdat het een paar keer misgegaan was en ik het gevoel had dat het voor niemand goed zou zijn om door te gaan. Daarom hadden we de wens om kinderen te adopteren. Via een vriendin, die ook in dat proces bezig was, hebben we ons aangemeld voor adoptie. Dat was al in 1991. Daarna was er nog een heel lange weg te gaan. In die tijd ben ik steeds meer toegegroeid, ook gevoelsmatig, naar kinderen, die dan wel niet fysiek uit je lichaam gekomen zijn, maar in je hart geboren zijn. Zo zeg ik het ook tegen de kinderen, met respect voor hun eigen moeders en achtergronden. Toen mijn man en ik daadwerkelijk besloten om te adopteren, wilden we graag dat het Tibetaanse kinderen zouden worden. Niet dat andere kinderen minder belangrijk zouden zijn of wat dan ook, maar m'n hele leven is gericht op het Tibetaans boeddhisme, dus het was een logisch vervolg. Ik had daar een heel sterke motivatie toe. Toen bleek pas hoe moeilijk het is om via reguliere adoptiekanalen een Tibetaans kind te adopteren. Dat lukte gewoon niet. Door Rokpa werden we in eerste instantie op Dawa Dolma en Tashi Gyaltso, haar broertje, geattendeerd. Zij werden door Nederland als vluchteling erkend, daarna zouden we hen kunnen opnemen.

Ik had alles zoveel mogelijk geregeld vanuit Nederland om problemen uit te sluiten. We hadden alle reispapieren, een soort paspoort en visa voor hen en ik had een getekende verklaring van het consulaat, dat ze ongehinderd Nepal zouden kunnen verlaten. Dus we verwachtten dat alles zonder moeilijkheden zou verlopen. Toen zijn we naar Kathmandu gegaan om de kinderen op te halen. We zouden nog twee weken blijven om het land te bekijken en om aan elkaar te wennen. En toen bleek dat het allemaal gigantisch moeilijk zou zijn. Het kwam er bijna op neer, dat we de kinderen niet mee konden krijgen. Nepal ondersteunt het Chinese regime en registreert sinds 1990 geen Tibetaanse vluchtelingen meer. Dus de mensen die na die tijd gevlucht zijn, zijn vogelvrij. Als ze pech

hebben, komen ze in verkeerde handen en worden ze terug uitgeleverd aan China voor geld, zelfs kinderen. Daar zijn echt rapporten van Amnesty International over. Dus het is in wezen een onhoudbare situatie. De Tibetanen worden min of meer gedoogd. Als je maar niet opvalt en na je vlucht gelijk goed terecht komt, dan loopt alles goed, maar je kan ook een escorte tegenkomen. We hebben daar bij ministeries gestaan en zagen zo een hele bus opgepakt worden, van oudere mensen tot baby's toe. Ik hoop zo ontzettend dat daar verandering in komt. Het is eigenlijk te vergelijken met de holocaust van voor en tijdens de tweede wereldoorlog in West Europa, die daar nog altijd plaatsvindt.
Dat maakte voor ons het proces ook heel gevaarlijk. We moesten elke dag langs de ministeries om toch die toestemming te krijgen, maar daarmee maakte je de kinderen wel bekend. En dat was link, want ze hadden nog geen papieren. Dat proces heeft een aantal weken geduurd en uiteindelijke mochten we weg. Paul is toen met Dawa en Tashi vertrokken.

Waarom ging jij niet mee?
Dit is een heel gecompliceerd verhaal. Die eerste dag in het kindertehuis heb ik Sumchog Tsering leren kennen en daar had ik meteen een enorme band mee. Toevallig kenden wij door Rokpa de voorgeschiedenis van haar zusje Dorje. Die was een jaar vóór Sumchog geadopteerd door een Amerikaanse vrouw, die vrijwilligerswerk gedaan had voor Rokpa. Het zusje had een ernstige rugafwijking. Die eerste avond in het kindertehuis waar Dawa en Tashi verbleven, kwam Sumchog tegenover mij zitten aan tafel. En het was echt... BATCH. We hoorden van de weeshuismoeder, Lea Wyler dat zij het kleine zusje van Dorje was en dat ze geen raad met haar wisten. Ze had een ernstige brandwond aan haar hoofdje. Die had ze opgedaan in haar dorp, toen ze als kind in het open vuur was gevallen. Ze was op het nippertje door haar zusje gered. Ze liep altijd met een grote muts op. Door de schok van de brand was ze ontzettend klein gebleven. Je zou zeggen dat ze geestelijk een twee- of driejarige was, terwijl ze al acht of negen jaar oud moest zijn. Eigenlijk was ze een hopeloos geval zodat haar ouders haar twee maanden daarvoor in het tehuis achtergelaten hadden en in het kindertehuis wisten ze niet wat ze met haar aan moesten.

Al vanaf de eerste dag van onze komst trok ze steeds met ons op en Dawa en Tashi vertaalden voor haar in het Tibetaans. Ze kwam ook naar ons hotel. We begonnen haar wonden te verzorgen. Het was één etterende toestand, het was echt heel erg met haar. Ze zat ook nog van top tot teen onder de schurft, zelfs op haar hoofdje, waar het niet vaak voorkomt. Dus ze krabde ook alles steeds weer open. Heel gevaarlijk voor bloedvergiftiging. We dachten eerst dat ze autistisch was, maar ze sprak niet omdat ze gewoon niet veel kón zeggen, althans niet veel wat wij konden begrijpen. We zagen haar een paar dingen doen en hadden door oogcontact toch wel door dat het wel goed zat met haar. Het is een kind wat regelrecht uit mijn hart kwam als het ware. Doordat we zo lang moesten blijven in die lange periode van letterlijke strijd om Tashi en Dawa ben ik zó gehecht aan haar geraakt en zij aan mij. Toen we dan ook echt onze kinderen mee mochten nemen naar Nederland, brak mijn hart ongeveer. Ik dacht 'nee, ik kan niet weg. De moesson komt eraan. Dan wordt het hier nog vuiler dan het nu al is, die haalt het niet met al die wonden'. Toen heb ik Paul met Tashi en Dawa op het vliegtuig gezet en gezegd als jullie nu maar eerst in veiligheid zijn, dan ga ik verder voor Sumchog. We zijn eerst nog naar twee klinieken geweest om te kijken of ze daar iets voor haar konden doen, maar daar waren de middelen gewoon niet voorhanden. Als je ook ziet hoe de situatie daar in het ziekenhuis is! Dat is echt heel, heel erg. Het is zo'n arm land met nog heel verschrikkelijke toestanden. Ik denk niet dat ze het daar gehaald zou hebben. Dat heeft me zoveel kracht gegeven. Ik heb nog tien dagen nodig gehad om haar mee te mogen nemen. Maar het is gelukt, met een medische urgentie verklaring. Het is snel gegaan, omdat ik door het eerste traject de weg al wist en ja... we hebben ontzettend veel geluk gehad. Toen waren het er dus drie! Drie kindjes! Begin juni 1996.

Hoe gaat het nu de kinderen anderhalf jaar in Nederland zijn? Het is toch een heel cultuur verschil voor de kinderen!
Ja, dat is natuurlijk zo. Ik denk dat het een ongelofelijk voordeel is dat ze met zijn drieën zijn. Daardoor hebben ze ontzettend veel steun aan elkaar. We hebben veel foto's genomen in het tehuis en we praten nog heel vaak over de kinderen daar. We hebben ook tapes meegenomen met Tibetaanse en Nepalese muziek. Muziek, die ze goed kennen. Dus ze konden zingen en dansen. Wat betreft het Tibetaanse boeddhisme, daar probeer ik hen zo goed mogelijk in te begeleiden, bijvoorbeeld als we het hebben over onderwerpen als doodgaan, weer geboren worden, verdriet om hun familie. Dan sluit ik zo goed mogelijk aan bij wat ze zelf als belevingswereld hebben. Kinderen zijn heel flexibel, ze passen zich ook weer heel snel aan het Westen aan. Want het zijn in die anderhalf jaar wel Nederlandse

kinderen geworden. Met daarnaast een heel groot respect en het bijna dagelijks levend houden van hun eigen cultuur. Met een groot respect daarvoor. Ik denk dat het ook geholpen heeft, dat we via Rokpa heel veel contacten hebben met vrijwilligers uit het kindertehuis in Nepal, die zij goed kennen. Regelmatig komen er mensen bij ons logeren. De weeshuismoeder Lea Wyler, een Zwitserse, bijvoorbeeld is al twee keer geweest. We hebben ook contact met het zusje van Sumchog in Amerika. Zodra ze een paspoort heeft, gaan die elkaar opzoeken. We hebben contact met het centrum in Schotland, met een Belgische vrijwilligster die net weer terug is uit Nepal, na een half jaar vrijwilligerswerk. Ook met de familie Tideman en met Alix Royer. Als mensen naar Kathmandu gaan, nemen ze altijd kleding en speelgoed en andere dingen mee voor de kinderen daar. Dan hoor je weer hoe het daar gaat of je krijgt foto's. Alix is onlangs, tijdens de studentenreis van Geshela, nog in Kathmandu geweest en heeft het kindertehuis bezocht.

Ze hebben dan geen familie meer, maar wel een cirkel van mensen die hun vrienden zijn. Dan denk ik, als je een kind uit een cultuur plukt en je poot het neer in een totaal andere cultuur zonder banden te houden, dan is dat waarschijnlijk verschrikkelijk traumatiserend. Wat in ons vermogen ligt proberen we te onderhouden.

Hoe gaat het op school met de kinderen?

Heel goed. Ze hebben het eerste jaar, dus vanaf augustus 1996 op een school van het asielzoekerscentrum in Almelo gezeten. Dat was een perfecte opvang, kleine groepjes, allemaal kinderen uit allerlei culturen. Wat dat betreft zou je wensen dat het in alle Nederlandse en Westerse scholen niet anders was dan zo'n mix van culturen. Ik bedoel, elk kind wordt daar gerespecteerd. Daardoor waren ze niet de enige buitenbeentjes, leerden ze in sneltreinvaart Nederlands lezen, schrijven en spreken. En zijn ze gewoon ontzettend goed opgevangen. Aan het eind van het eerste jaar waren ze er ook echt aan toe om naar een Nederlandse school te gaan. Ik denk dat als ze meteen in zo'n grote klas terechtgekomen waren, ze het vreselijk moeilijk gehad zouden hebben. Ik vind het echt een zegen op ons pad dat het zo gegaan is.

Hadden ze een achterstand op school toen ze eenmaal op die school terechtkwamen?

Ja, een gigantische achterstand. Dat is ook heel moeilijk. Om met Sumchog te beginnen, die had een enorme ontwikkelingsachterstand, ze had een ontwikkeling lager dan een jonge peuter. Ze heeft op het asielcentrum in de kleutergroep al heel erg veel bijgeleerd. Ze is in die periode enorm gegroeid, ook in haar motoriek en haar sociale vaardigheden. Ze kwam uit zo'n onherbergzame streek waar ze nooit enig aanbod had gehad - behalve de natuur die natuurlijk prachtig is - ze moest zoveel leren, er kwam zoveel op haar af. Dus het was goed dat ze in de kleuterklas mocht beginnen. Nu zit ze in groep drie (de vroegere eerst klas) en het gaat heel goed met haar. We noemen haar nu zeven qua geestelijke ontwikkeling. In feite heeft zij nog het makkelijkste traject, omdat ze net als haar klasgenoten alles nog kan aanleren.

Dawa is tien en zit in groep vijf. Ze haalt heel goed in. Ze zit natuurlijk toch nog met een aangepast pakket, maar ze kan het. Ze zitten alle drie op een Dalton school vlak bij ons huis.

Tashi heeft het wat dat betreft het moeilijkst. Hij is nu elf. We noemen hem elf, laat ik het zo zeggen, want zijn echte leeftijd weten we niet. Voor hem is de taal het moeilijkst. Dat schijnt als je wat ouder bent, minder vlot te gaan. Hij is meer een rekenwonder. Dat gaat heel snel, dat haalt hij ongelofelijk in, daar doet hij ook enorm zijn best voor. Maar vorig jaar op de asielschool moesten ze met het rekenen weer van voor af aan beginnen omdat ze in Nepal zo'n totaal ander schoolsysteem hebben, waarbij je geen inzichtelijk rekenen of taalbesef leert. Daar is het dreunen zonder iets te snappen. Maar het was voor zijn bestwil en qua rekenen haalt hij het wel in. Hij is ontzettend leergierig en met aangepaste pakketten komt hij er wel.

Dat betekent dus dat jullie heel veel medewerking hebben van de school en de leraren en leraressen?

Ja, ik ben ontzettend tevreden over deze Nederlandse school. We spijkeren thuis ook zoveel mogelijk bij. Maar daarnaast hebben we ook altijd Tibetaanse boeken in de woonkamer liggen, zodat ze daar ook in kunnen kijken. Ik ben bezig om voor elk kind een eigen bibliotheek op te bouwen, vaak tweedehands aangeschaft. Ook voor later, als ze zelfstandig worden, dat ze dan Dharmaboeken en fotoboeken hebben over de streken waar ze vandaan komen. Dawa en Tashi komen uit Oost-Tibet, uit Kham. Sumchog komt uit Dolpo, vroeger West-Tibet, nu Nepal. Zodat ze dus hun wortels bij zich hebben en trots op hun afkomst kunnen zijn.

Kennen ze hun eigen taal?

Dat is nog aanwezig, maar helaas loopt hun kennis daaromtrent terug, nu ze steeds beter Nederlands spreken. En schrijven kunnen ze alle drie niet meer. Ik denk dat ze het volgend jaar niet meer spreken, als ze geen les krijgen.

Boven: Marie-Louise met Dawa en Sumchog. Onder: De kinderen bij de ingang van de galerie.

We hebben Geshela verzocht om hen Tibetaanse les te geven. We willen met een groepje starten en ik laat het aan Geshela over wie zich daar bij aan mogen sluiten. Ik denk dat Geshela het zo op gaat zetten dat het geschikt is voor kinderen. Maar ik wil zelf ook graag meedoen, ook om hen te kunnen begeleiden. Zij hebben natuurlijk het voordeel dat het hun moedertaal is. Alle lama's die we ontmoeten, wijzen ons erop hoe belangrijk het is dat ze hun eigen taal blijven kennen. In één van de Mandala's, nr. juli/augustus 1997 (pag. 8) stond een oproep van de Dalai Lama om toch vooral de Tibetaanse cultuur te behouden. Dat betekent dus ook dat de Tibetaanse mensen zelf hun kinderen in die cultuur moeten blijven opvoeden. Ik ben dan wel geen Tibetaanse, maar ik wil me wel inzetten om mijn Tibetaanse kinderen die kansen te geven. Als ze later zelf niet willen, dan is het hun keus. Maar ik wil wel dat ze die keuzemogelijkheid hebben.

Ben je bang voor de dood?
Nee, helemaal niet meer. Ik ben vreselijk bang geweest, omdat ik geen handvat had om ermee om te gaan. Dat is me van huis uit totaal niet aangeboden. Ik weet nog heel goed dat m'n opa stierf toen ik 23 was en dat ik intens verdrietig was en daar helemaal niets mee kon. Ik vond het zo moeilijk. Het is enorm essentieel geweest op mijn pad, dat ik het Tibetaans boek van Leven en Sterven van Sogyal Rinpochee onder ogen kreeg. Ik kreeg het met kerstmis toen het net uit gekomen was in Nederland. Dat is voor mij een soort bijbel geworden. Ik heb het jarenlang bijna alinea voor alinea bestudeerd; zo intens. Ik las het altijd 's avonds in bed. Vaak had ik aan één alinea genoeg, dan had ik weer stof genoeg om er een dag over na te denken en mee vertrouwd te raken. Het is zo helend geweest, zo goed, ik ben er zo vertrouwd mee geraakt, dat ik me er zo aan kan overgeven. Ik heb er ook heel veel aan in de begeleiding van de kinderen. Sumchog heeft een hele verdrietige tijd gehad, ze was toen heel erg bezig met de dood en ik heb haar kunnen troosten met het verhaal van de bardo en weer terugkomen. Ook met de andere kinderen ..... dat troostrijke omgaan met de dood. Dat idee dat de dood en het leven eigenlijk zo verbonden zijn, dat je niet bang hoeft te zijn, maar dat het een andere fase is. Ik leg dat uit aan de kinderen als 'uitrusten in de bardo' en dan kom je weer terug. In simpele bewoordingen heb ik ze daarmee enorm kunnen troosten. Omdat dat natuurlijk toch ook wel iets is wat in wezen in hun genen zit, die gedachte.

Hoe zie je de dood?
Als een overgang naar een tussenfase. Voor mezelf weet ik dat je volgende leven bepaald zal worden naar hoe je geleefd hebt in dit leven en je voorgaande levens. Maar zo zwaar leg ik dat aan de kinderen niet uit, omdat ik denk dat ze met hun dagelijkse gang van zaken al genoeg te stellen hebben. Dat goede doen en goed leven probeer ik ze voor te leven. We praten er ook over, maar dat doe ik gefaseerd, niet gelijk zo zwaar. Ikzelf sta heel onbevangen tegenover dingen, omdat ik mezelf zo geopend heb, ten minste naar mijn eigen vermogen, dat ik het helemaal kan loslaten en ook niet bang ben. Soms, als ik van die griezelverhalen hoor van wat je tegen kan komen na je dood, dan sluit ik me daar nog maar even voor af. Daar ben ik misschien nog niet ver genoeg voor.

Ik ben ook lid van de 'Tape of the Month' van de Rigpa. Dan krijg je elke maand een tape met lessen van Lama Sogyal Rinpochee. Vorig jaar hebben we met de kinderen de kerstretraite bij hem gedaan in Duitsland. Ik vind het heel fijn om een connectie te hebben met Lama Sogyal. Je voelt hoe ontnuchterend, bijna westers en humoristisch hij met dingen om kan gaan, en je weer even met je beide benen op de grond kan zetten. Maar toch heel bewust. Dat is voor mij echt de zaligheid van het Tibetaans boeddhisme.

En dan zul je ook zeker vrede hebben in de bardo, denk je niet?
Ik hoop het. Zoals ik me nu voel, en zo wil ik het tegemoet treden. Ik geef me totaal over. En die rust probeer ik ook aan de kinderen te geven. Ik probeer dagelijks met de angsten, die me vroeger zo nekten, om te kunnen gaan. Bij voorbeeld met de operatie van Sumchog. Er was de mogelijkheid in Nederland om plastische chirurgie toe te passen. Zodat de brandwond minder zichtbaar zou worden en er weer haren op haar hoofd konden groeien. We hebben het helemaal aan Sumchog overgelaten of de operatie plaats zou vinden en wanneer ze er aan toe was. Toen ik uiteindelijk de datum hoorde, waarop ze geopereerd zou worden, was het alsof ik een zwart doek voor mijn ogen kreeg. En dat, terwijl ik er toch al een half jaar of langer naar toe had geleefd, ook door haar erop voor te bereiden.

Vroeger zou ik op zo'n moment heel erg angstig zijn geworden. Nu dacht ik, nee, stop, je geeft het vertrouwen aan de chirurg en je verzoekt Geshela om een poedja en vraagt allerlei hele lieve, betrokken mensen, voor de juiste energieën en dan moet je het overgeven. Dit is zo'n gouden kind. Er kan altijd wat fout gaan. Stel dat haar leventje hier zou moeten eindigen, dan zou ik het ook hebben kunnen aanvaarden. Ik wens het niet hoor, ik ben zo dol op haar, maar ik heb zelfs

De kinderen in de beeldentuin op het bronzen veulen.

mijn gehechtheid aan haar kunnen relativeren.

Kun je uitleggen hoe dat gaat, welke redenering je dan volgt?
Vaak loopt zo'n redenatie achter mijn gevoel aan hoor, eerst is er dat hele menselijke weet je wel, van pfff... Maar ik probeer mezelf er doorheen te helpen, waarmee ik daarna haar weer beter kan helpen en opvangen.

Ik ben me bewust van de vraag 'wie heeft wie nou meer nodig'. Heeft zij mij nodig of heb ik haar nodig? Dat voor mezelf helder krijgen, proberen haar de keuzes te laten maken. We proberen haar elke dag te zeggen dat we van haar houden zoals ze is. De vreselijke complexen waarmee ze bij ons kwam, dat ze in die smoorhitte nog met een wollen muts liep in Kathmandu omdat ze een soort outcast was, een teken had. Voor hen had ze het boze oog met zo'n verminking. Door haar op alle terreinen te bevestigen, elke dag tegen haar te zeggen, je bent voor mij, voor papa en mama, goed zoals je bent, je hoeft niet anders te zijn. Alleen als je zelf die operatie wilt, kan het. Ze wist ook wat er zou gaan gebeuren. Op een gegeven moment begon ze er zelf ook naar te vragen. Toen hebben we ook gezegd okay, we doen het. Daarmee neem je misschien een stukje verantwoordelijkheid weg bij jezelf, misschien is het een soort struisvogelpolitiek om niet zelf die beslissing te hoeven nemen, maar die bij haar te leggen, maar dan zit je toch ook op haar lijn; het is haar leven, ze is bij ons gekomen.

Dawa en Sumchog in de beeldentuin van de galerie.

World Artists For Tibet
3 MEI TOT 15 JULI 1998
Galerie & Sculpturenpark
GROENEVELD ALMELO
Groeneveldsweg 8 - 7609 PX Almelo - NL
Tel. 31/(0)546 81 81 11 - Fax 31/(0)546 85 10 17
Openingstijden: woensdag t/m zaterdag en 1e zondag v.d. maand van 13.00 - 17.00 uur

Ik heb haar zelfs gedroomd van tevoren. Eind januari 1996, toen we bijna de toestemming rond hadden voor Dawa en Tashi, kreeg ik een droom. Ik droomde van een kindje, een héél klein kindje, maar géén baby. Ik heb het ook opgeschreven en getekend. Ik zag het kopje, zonder haar, het was zo'n glimlachend gezichtje, een beetje geel, in een ziekenhuisbedje. Vanaf dat moment wist ik dat er iets op mij zou wachten, daar in Kathmandu, iets meer nog dan Tashi en Dawa. Ik wist alleen niet wat. Ik zit daar 's avonds aan tafel, tijdens het gebed in het kindertehuis - we waren allemaal zo maar ergens neer geplant - er komt nog een klein wezentje aanstrompelen, die gaat tegenover me zitten. Tijdens het gebed waarbij iedereen moest meedoen, kijkt zij mij zo aan - ik ken het gebed niet, dus ik kijk ook op en dat was het... zij was het! Mijn hele relatie met haar, het is zo iets bijzonders, zo diepgaand.

Dank je.

Ik wil jou, Koosje, en alle andere medewerkers van het Maitreya Instituut en ook van het Maitreya Magazine heel erg bedanken voor al het ongeziene werk dat verzet wordt. Ik weet vanuit eigen organisatorische activiteiten, dat mensen vaak alleen maar consumeren en zich niet realiseren hoeveel werk er gedaan wordt. Daar wil ik jullie allemaal enorm voor bedanken. De ontvangers van het blad krijgen daar toch elke keer zoveel mee en ook als je hier bent, het is toch zo fantastisch dat dit instituut er is. Dus bedankt allemaal voor jullie inzet.

Door Koosje van der Kolk.

TIBETNIEUWS

SCHOTTEN REDDEN VLUCHTELINGEN

Twee Schotse toeristen, die een trektocht door de Himalaya maakten, hebben het leven gered van een groep Tibetaanse vluchtelingen. De Tibetanen hadden drie weken gelopen en geklommen op ijzige grond, de vrijheid tegemoet. Toen ze Nepal bereikten waren al vijf van hen omgekomen vanwege de kou, een 16-jarige monnik en vier kinderen.

Claire McNaughton en haar vriend Stuart Findlay hielden een theepauze tijdens hun trektocht over de Nangpa-pas, toen een Tibetaanse non naast hen kwam zitten. Haar voeten waren stijf bevroren. Clair McNaughton vertelde The Independent later: "We beseften dat ze gevaar liep gangreen te krijgen als er niet gauw medische hulp kwam". De toeristen negeerden het advies van andere westerse trekkers om niet betrokken te raken bij het vluchtelingenprobleem. Ze besloten te helpen.

"Na drie weken lopen, onvoldoende gekleed en in tennisschoenen, waren ze de dood nabij. Ik denk dat ze dat wisten", vertelt Stuart Findlay. "We besloten de twee die er het ergst aan toe waren te helpen". Een 11-jarig Tibetaans meisje was totaal uitgeput. Findlay droeg haar in zijn armen. Een 23-jarige non werd door de vrouw en vier dragers geholpen, op de negen uur durende voettocht naar het ziekenhuis van Khunde (Nepal), vlakbij Namche Bazar, aan de voet van Mount Everest. Gealarmeerde medewerkers van de Verenigde Naties stuurden paarden de bergen in om de andere vluchtelingen te helpen. Later zorgde de Nepalese politie voor een vliegtuig naar Kathmandu, waar de vluchtelingen werden behandeld.

Veel Tibetanen die vluchten doen dat nog steeds bij voorkeur in de winter. Dan zijn de weersomstandigheden zo slecht, dat ze minder grenscontroles van de Chinezen verwachten. De in totaal 21 vluchtelingen zijn deels ondergebracht in scholen van de Tibetaanse regering in ballingschap. Anderen hopen dat ze zich kunnen aansluiten bij Tibetaanse kloosters in India.

Terug in Schotland vertelt Claire McNaughton dat ze terug hoopt te keren om te kijken hoe de vluchtelingen het maken. "Er is een band gegroeid tussen ons. We hebben nu heel direct kunnen ervaren hoe groot de tragedie van het Tibetaanse volk is. Het heeft ons de ogen geopend".

TAIWAN EN TIBET

De regering van Taiwan wil de banden met de Dalai Lama versterken. Tot nu toe was Tibet voor de Taiwanezen niet anders dan een deel van China. Sinds het historische bezoek van de Dalai Lama in maart 1997 zijn de betrekkingen verbeterd. Een woordvoerder zegde steun toe aan een stichting die gelieerd is aan de Dalai Lama, zodat de levensomstandigheden van Tibetanen verbeterd worden. De Taiwanese woordvoerder benadrukte dat de Tibetaanse cultuur behouden moet blijven.

RADIO FREE ASIA

Het Amerikaanse Congres heeft het budget van Radio Free Asia meer dan verdubbeld, zodat er nog meer uitzendingen richting Tibet en China gemaakt kunnen worden. De politici waren vrijgevig, omdat zich ergerden aan de onophoudelijke kritiek van China op de uitzendingen van het radiostation. Er komen meer programma's in het Chinees en ook de uitzendingen in het Tibetaans worden uitgebreid, van twee naar vier uur per dag. De Chinezen blijven het anderhalf jaar oude station bestoken met kritiek. Volgens de China Daily wil Amerika de stabiliteit in de regio in gevaar brengen. De krant beschuldigt Radio Free Asia zelfs van het verzinnen van verhalen over schendingen van mensenrechten". Hoe harder de kritiek uit Beijing, hoe meer geld Washington besteedt aan de zender.

TIBET OPNIEUW GETEISTERD DOOR SNEEUWSTORMEN.

De Tibetaanse Autonome Regio (TAR) lijdt onder de zwaarste sneeuwval sinds het begin van de registratie van meteorologische gegevens in Tibet, 34 jaar geleden. Volgens Chinese overheidsfunctionarissen zorgden de sinds december aanhoudende zware sneeuwbuien, harde wind en bittere kou voor de dood van meer dan 300.000 stuks vee. Er is geen melding gemaakt van menselijke slachtoffers, maar men vreest voor een uitbraak van epidemieën. Door de barre omstandigheden liepen wel zo'n 10.000 herders sneeuwblindheid en/of bevriezingen op. Deze bevriezingen kunnen epidemische proporties aannemen als de mestproductie van het vee stopt en daarmee de primaire bron voor brandstof wegvalt. In sommige gebieden ligt de sneeuw 66 cm hoog en is het gras voor het vee onbereikbaar. Om de kuddes voor de hongerdood te behoeden geeft de bevolking de eigen voedselvoorraden aan het vee, met het gevolg dat er voedseltekorten dreigen.

In korte tijd kan er zeer veel sneeuw vallen. Een westerse

bezoeker vertelde dat er in de Qinghai provincie tijdens één enkele sneeuwstorm tussen de 20 en 30 cm sneeuw viel. De lokale autoriteiten van Qinghai meldden dat het contact met 217 herders en hun families verloren is. De gemiddelde temperatuur lag in het zuiden van deze regio tussen de min 30 en 40°C. De financiële schade in de getroffen gebieden, die een oppervlakte twee keer zo groot als Frankrijk beslaan, bedraagt nu al 250 miljoen yuan (31 miljoen dollar). Aanvankelijk was de reactie vanuit Beijing op de ramp minimaal. De boodschap die vice-premier Jiang Chunyun eind december op de televisie gaf, kwam er op neer dat "terwijl de staat maatregelen gaat nemen voor actieve steun, de slachtoffers zichzelf moeten helpen door zich te verenigen in zelfhulp-organisaties". De staat zegde toe de lokale autoriteiten te ondersteunen. Na de aanhoudende sneeuwval gaf de regionale regering van de TAR voor 34 miljoen yuan (4 miljoen dollar) hulpgoederen. Er zijn 1.700 ton voedsel, 400.000 liter brandstof en 500 ton kolen gestuurd. Het leger verspreidde in de departementen Nagchu, Ngari en Shigatse 8.000 jassen en 4.000 dekens. Volgens een bericht in de China Daily van Tsering Samdrub, de vice-gouverneur van de TAR, is "alles goed onder controle dankzij de snelle inzet van de rampenondersteuning van de regering". Inofficiële bronnen zeggen echter dat de situatie ondanks de hulp verslechtert.

Het klimatologische fenomeen El Niño wordt verantwoordelijk gesteld voor de uitzonderlijk zware sneeuwval. De winter startte dit jaar 50 dagen eerder dan het voorgaande jaar. Hoewel dat jaar niet zo destructief was als nu, waren ook toen door de extreme omstandigheden de verliezen aan vee groot en was er sprake van voedseltekorten. De huidige win-

terstormen treffen vooral de herders die vorig jaar ook van de kou te leiden hadden en sindsdien nog steeds wachten op vervanging van hun vee. Het getroffen gebied in Yushu in Qinghai heeft al te maken met een verstoord ecologisch evenwicht: er is veel last van degradatie van graslanden. Grote gebieden met hooggebergte gras worden vernietigd door de te sterke groei van een marmotten soort, de pica populatie. Zij voeden zich met graswortels. Volgens de lokale bevolking is er verband tussen de groei van het aantal pica's en de afname van hun natuurlijke vijanden. Veel middelgroot wild, zoals de vos, is onder invloed van de mens uit het gebied verdwenen. De autoriteiten van Qinghai grijpen de achteruitgang van de natuur aan om door middel van een vier puntenprogramma de degradatie van de graslanden te verminderen. Het gaat onder andere om de omrastering van alle weidegronden om winterbegrazing te voorkomen en om het bouwen van winterstallen voor het vee. Tevens wil men de kuddegrootte beperken. Deze maatregelen worden door de Tibetanen bekritiseerd: het bevordert dat de nomaden een vaste verblijfplaats krijgen. Het is een ontmoedigingsbeleid voor de traditionele nomadische leefstijl. Het vormt opnieuw een aanslag op de lokale bevolking die het door het aanhoudende slechte weer en de veesterfte toch al moeilijk genoeg krijgt.

Bron: TIN, ICT.
Vertaling: Myra de Rooy.

OPROEP VAN DE TIBET SUPPORT GROEP NEDERLAND

Zoals u weet gaat het niet goed met Tibet, sinds het in 1949 geannexeerd is door de Chinese autoriteiten. De huidige stand van zaken is schrijnend te noemen. Enkele feiten: duizenden kloosters zijn verwoest, de gelden van inmiddels gerenoveerde kloosters gaan naar de Chinese overheid. Geloofsuitingen zijn aan banden gelegd en staan onder toenemende strenge Chinese censuur. Sinds vorig jaar heeft de Chinese overheid gekozen voor een politieke campagne 'Killing of the Serpents head'. Met het 'hoofd' van de slang wordt de politiek en spiritueel leider van de Tibetanen, Zijne Heiligheid de 14e Dalai Lama, bedoeld. Sindsdien worden kloosterlingen onderworpen aan politieke heropvoedingsprogramma's. Het bezit van een foto van de Dalai Lama kan een jarenlange gevangenisstraf betekenen. Naar schatting zijn er in de afgelopen decennia 1,2 miljoen doden in Tibet en meer dan honderdduizend Tibetanen zijn gevlucht naar het buitenland. Tibetanen dreigen een minderheid in eigen land te worden door de Chinese transmigratie politiek.

De hoop op verbetering van het Tibetaanse volk is vooral gericht op de Tibetanen buiten Tibet en op hun vrienden in vele landen. Zijne Heiligheid de Dalai Lama sprak tijdens bezoeken aan Boeddhistische Centra in het Westen de wens uit dat Dharma studenten zich zouden gaan inzetten voor de verbetering van de politieke situatie in Tibet. "Het is zeer onwaarschijnlijk dat Tibet haar culturele en spirituele entiteit zal kunnen behouden als haar fysieke realiteit wordt verstikt door de Chinese bezetting. Daarom kunnen we niet vermijden onze verantwoordelijkheid op ons te nemen en te proberen de politieke situatie te verbeteren". Vanuit deze optiek gezien is het zinnig de politieke, spirituele en culturele krachten omtrent Tibet te bundelen.

De geschiedenis van de Tibet Support Groep begint in 1989. De Tibet Support Groep Nederland (TSG-NL) werd, in navolging van vele andere landen, opgericht door een aantal mensen die het noodzakelijk vonden de Tibetaanse zaak in Nederland meer structureel te ondersteunen en onder de aandacht te brengen. Met als doel: het vreedzaam verzet en het recht op zelfbeschikking, van de Tibetanen te ondersteunen. Sindsdien brengt de TSG-NL Tibet in al haar facetten onder de aandacht van politici en een breed publiek. Door de jaren heen is de TSG-NL uitgegroeid van een kleine actiegroep tot een professionele vrijwilligers-organisatie. Dankzij donaties en de inzet van een grote groep vrijwilligers hebben vele activiteiten kunnen plaats vinden.

Een greep uit recente activiteiten van de TSG-NL in 1997:
- de presentatie van de autobiografie Het vuur onder de sneeuw van de monnik Palden Gyatso;
- activiteiten gekoppeld aan de Kuifje in Tibet tentoonstelling en aan de première van 'Seven years in Tibet';
- het onlangs verschenen rapport China's Tibet, met daarin de resultaten van de missieleden, die in mei 1997 een kort bezoek brachten aan Tibet;
- het initiëren van de oprichting van het Inner Asia Centre;
- demonstratie 10 maart 1997 in Genève;
- politiek/culturele manifestatie Tijd voor Tibet.

Deze activiteiten en de activiteiten van TSG's wereldwijd hebben als resultaat dat de Tibetaanse zaak meer aandacht en bekendheid krijgt. Een zeer actueel voorbeeld daarvan is het bezoek, in oktober 1997, van de Chinese president Jiang Zemin aan de Verenigde Staten. Voortdurend werd door het Amerikaanse volk gedemonstreerd. De Amerikaanse regering heeft deze roep om rechtvaardigheid niet in de wind geslagen. Ondanks de hogere economische belangen, is er een speciale rapporteur aangesteld. Diens taak zal zijn toezicht te houden op de naleving van de mensenrechten in China en Tibet en het bevorderen van een substantiële dialoog tussen de Chinese regering en Zijne Heiligheid de Dalai Lama. Dit voorbeeld geeft blijk van de veranderende tijdgeest. Economische belangen bepalen de politiek in toenemende mate. Schendingen van mensenrechten worden hieraan ondergeschikt gemaakt. Alleen als een regering niet om de stem van het volk heen kan, zal men in actie komen. Tibet heeft onze stem nodig. De Tibet Support Groep Nederland wil graag actief blijven steunen en haar activiteiten voortzetten.

Momenteel staat de TSG-NL echter op een cruciaal punt in haar bestaan. Om het werk te kunnen voort zetten heeft de TSG-NL moeten kiezen voor professionalisering van haar activiteiten. Zodat op effectieve wijze en op lange termijn doelgericht kan worden gewerkt en de continuïteit gewaarborgd wordt. Voor de realisatie hiervan moesten een aantal belangrijke beslissingen worden genomen op het gebied van de personele bezetting en de huisvesting. Helaas hangt hier een prijskaartje aan. Waardoor de TSG op zeer korte termijn meer geld nodig heeft.
Daarom wil de TSG-NL een beroep op u doen voor financiële ondersteuning. U kunt donateur worden door een bijdrage te storten op

rekening nummer 341919 t.n.v. de Tibet Support Groep Nederland, Amsterdam, onder vermelding van 'actie behoud TSG'. Als u minimaal Fl. 39,50 stort, ontvangt u de tweemaandelijkse TSG Nieuwsbrief. Wilt u daarnaast nog een winkelpas ontvangen te gebruiken bij evenementen en in de Tibet winkel op de Spuistraat 202 in Amsterdam, dan betaalt u minimaal Fl. 47,50.

Een ander idee is de TSG te helpen nieuwe donateurs te werven. In uw familie-, vrienden- of kennissenkring, onder uw collega's is ongetwijfeld iemand te vinden die de TSG wil ondersteunen. Zij kunnen hun donatie overmaken op rekeningnummer 341919 t.n.v. Tibet Support Groep Nederland, Amsterdam onder vermelding van 'nieuwe donateur'.

Uw financiële en morele steun is een grote stimulans voor het moreel van het Tibetaanse volk van zowel binnen als buiten Tibet. Daarom wil ik u namens mijn landgenoten bedanken voor uw ondersteuning en spreek ik de wens uit dat wij in de toekomst op uw blijvende steun kunnen rekenen.

STICHTING
TIBET
SUPPORT GROEP NEDERLAND

De Tibet Support Groep Nederland (TSG-nl) is een onafhankelijke, ideële stichting die het streven van het volk van Tibet naar zelfbeschikking ondersteunt door middel van vreedzame acties en het verspreiden van betrouwbare informatie.

Giro: 341919
KvK nr. 41208899

Postadres
Postbus 1756
1000 BT Amsterdam

Kantoor
Keizersgracht 302
1016 EX Amsterdam
(Bezoek op afspraak)
Tel.: 020-623 76 99
Fax: 020-420 22 08
E-mail:tibetsg@xs4all.nl

Tibet Winkel
Spuistraat 185a
1012 VN Amsterdam
(Dagelijks geopend)
Tel.: 020-420 54 38
BTW nr.:
NL 94.79.624 B.01
Giro: 0346798

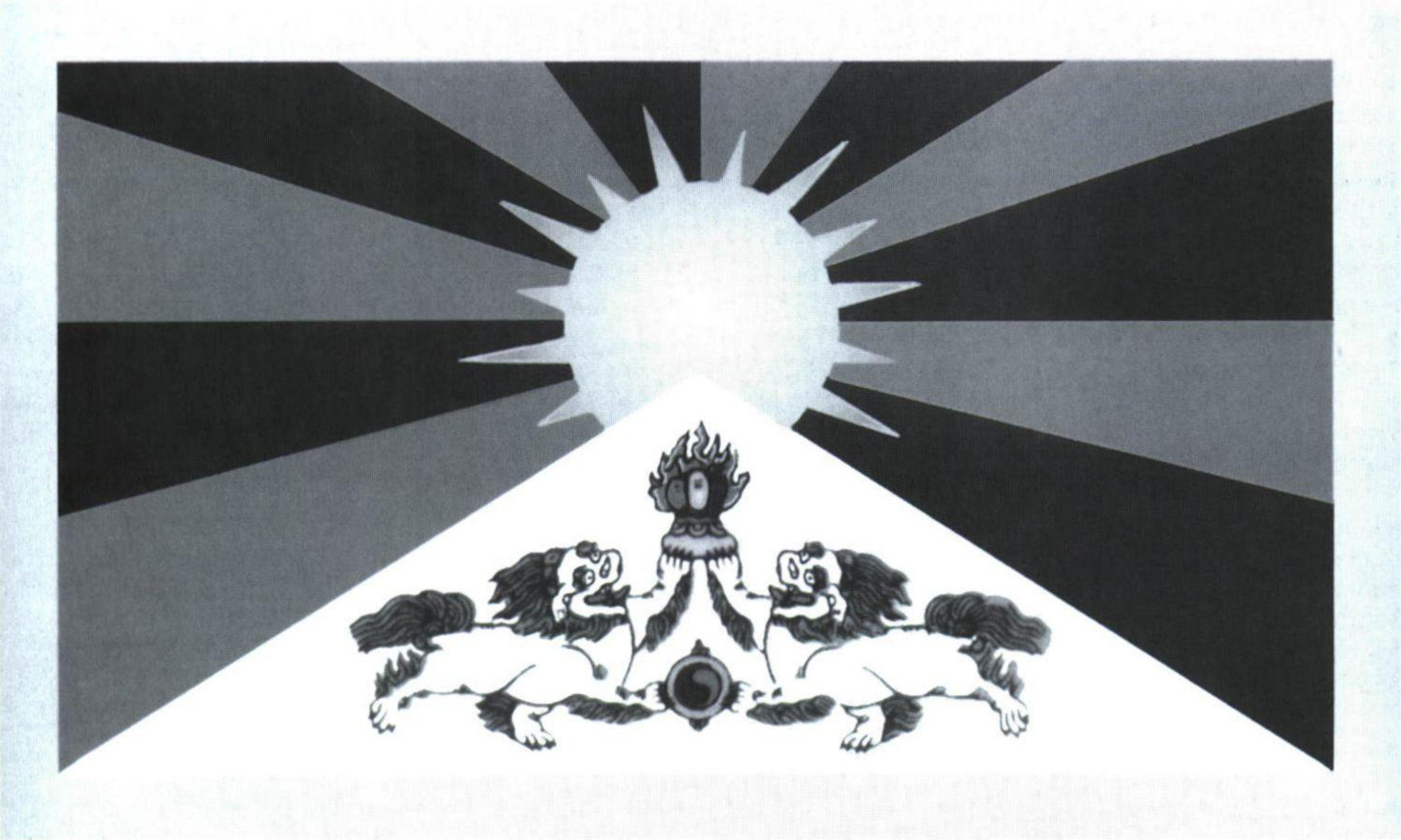

Tashi Delek,
Tsering Youndon Jampa
voorzitter TSG-NL

WERELDWIJDE MANIFESTATIE VAN KUNSTENAARS "ARTISTS FOR TIBET"

Dankzij het initiatief van de Belgische kunstenaar Frank Liefooghe, die werd bijgestaan door Jessica Larive van het Europees parlement, staan dit jaar de maanden juli en augustus wereldwijd in het teken van Tibet. Het doel van dit project is de krachten te bundelen van kunstenaars en politici om iedereen, overal ter wereld, op hetzelfde moment, de ogen te openen voor de onhoudbare situatie in Tibet.

Hoewel veel mensen weten dat Tibet geregeerd wordt door China, zijn er maar weinig die weten dat het Tibetaanse volk bruut wordt onderdrukt dat de mensenrechten zwaar worden aangetast. Sinds de inval van de Chinese overheid in 1949 zijn duizenden kloosters verwoest, nonnen en monniken gevangen genomen en worden Tibetaanse kinderen verboden hun eigen taal te leren of hun eigen cultuur te studeren. Vrouwen worden gedwongen zich te laten aborteren en te steriliseren en andersdenkenden wordt de mond gesnoerd door ze in de gevangenis te stoppen, te martelen of te doden. Er zijn naar schatting 1,2 miljoen Tibetanen gestorven.

Honderdduizenden Tibetanen zijn gevlucht naar het buitenland. Door de immigratie van Chinezen worden de Tibetanen in hun eigen land een minderheid en dreigt de vredelievende Tibetaanse cultuur te verdwijnen. De Chinese autoriteiten weigeren elke inmenging in deze "binnenlandse" kwestie en negeren systematisch elk voorstel van de Dalai Lama.

Door de eeuwen heen heeft kunst altijd een belangrijke rol gespeeld in iedere cultuur. De kracht van de artistieke expressie kunnen we gebruiken om elkaar te attenderen op een nog steeds groot probleem: het schenden van de mensenrechten. De focus van dit project is de situatie in Tibet. Wij geloven dat er een wereldwijde reactie van mededogen zal ontstaan als de wereld beter geïnformeerd wordt over de situatie in Tibet, waardoor het lijden van de Tibetanen zal verminderen en daardoor ook dat van ons.

Het is tijd dat we, nu we aan het begin staan van een nieuw millennium, onze onderlinge afhankelijkheid accepteren en omhelzen. Over de hele wereld kunnen artiesten de pracht in de verscheidenheid van culturen tot uitdrukking brengen door zich te verenigen rondom onze enige echte essentie...de mensheid.

Activiteiten in Nederland

Het project is in volle gang en op dit moment doen er 45 landen mee en meer dan 2500 kunstenaars uit alle disciplines zetten zich in voor Tibet. In Nederland organiseert de Tibet Support Groep (TSG-NL) op 5 juli een openingsmanifestatie. Deze wordt hoogst waarschijnlijk gehouden in Amsterdam, waarbij aansluitend de verjaardag van Zijne Heiligheid de Dalai Lama wordt gevierd.

Tot nog toe zijn er meer dan 100 kunstenaars in Nederland die hun toezegging hebben gedaan om mee te werken aan het project. Er kunnen zich nog steeds kunstenaars (muziek, dans, fotografie, beeldende kunst, poëzie, fotografie etc.) opgeven voor het project. De bedoeling is om kunst te creëren of reeds bestaande kunst te gebruiken geïnspireerd door Tibet. Er zullen gedurende deze maanden geregeld exposities en voorstellingen zijn. De TSG is nog steeds op zoek naar meer expositie- en performance-ruimte. Er zijn al diverse galeries en theaters die hun ruimtes belangenloos beschikbaar hebben gesteld. Mocht u iets weten of kunnen regelen, neem dan contact op met de TSG. (020 - 623 76 99).
Omdat we op dit moment nog druk doende zijn met het uitwerken en regelen van ideeën is het programma nog niet gereed. Dit zal te zijner tijd bekend worden gemaakt.
Het is natuurlijk ook mogelijk dat er door kunstenaars zelf iets georganiseerd wordt. Er is al een aantal initiatieven genomen door artiesten die iets voor het project regelen. Indien u dit ook wilt doen is dit altijd welkom. Laat dit dan weten aan de TSG, zodat zij er aandacht en publiciteit aan kan schenken.

Nieuwe aanmeldingen kunnen gestuurd worden naar:
Tibet Support Groep
Postbus 1756
1000 BT Amsterdam
Vermeld ook uw eventuele project, liefst vergezeld van foto's, cassette of video materiaal.

Tibet staat niet alleen, help mee!!!

De Tibet Support Groep.
Door Nicole Mual.

OVERZICHT VAN DE GEBEDSDIENSTEN EN DE BIJZONDERE FEEST- EN GEBEDSDAGEN

APRIL T/M JULI 1998

OVERZICHT VAN DE GEBEDSDIENSTEN

April

za. 4 (8) Wassende maan Tara Offerande
ma. 6 (10) Offerande aan de Spirituele Meesters
za. 11 (15) Volle maan Tara Offerande
Acht Mahayana Voorschriften
di. 21 (25) Offerande aan de Spirituele Meesters
zo. 26 (30) Offerande aan de Medicijn Boeddha

Mei

ma. 4 (8) Wassende maan Tara Offerande
wo. 6 (10) Offerande aan de Spirituele Meesters
ma. 11 (15) Volle maan Tara Offerande
Acht Mahayana Voorschriften
do. 21 (25) Offerande aan de Spirituele Meesters
ma. 25 (30) Offerande aan de Medicijn Boeddha

Juni

di. 2 (8) Wassende maan Tara Offerande
do. 4 (10) Offerande aan de Spirituele Meesters
wo. 10 (15) Volle maan Tara Offerande
Acht Mahayana Voorschriften
vr. 19 (25) Offerande aan de Spirituele Meesters
wo. 24 (30) Offerande aan de Medicijn Boeddha

Juli

do. 2 (8) Wassende maan Tara Offerande
za. 4 (10) Offerande aan de Spirituele Meesters
do. 9 (15) Volle maan Tara Offerande
Acht Mahayana Voorschriften
za. 18 (24) of
zo. 19 (26) Offerande aan de Spirituele Meesters
do. 23 (30) Offerande aan de Medicijn Boeddha.

Als u de nacht na afloop van een gebedsdienst of de nacht voorafgaande aan de dag van het nemen van de Acht Mahayana Voorschriften in het Maitreya Instituut wilt overnachten, hoeft u alleen de kosten van evt. maaltijden en 's winters een bijdrage aan de stookkosten te betalen. Wel dient u steeds contact op te nemen i.v.m. de wisselende aanvangstijden van de gebedsdiensten en van de Acht Mahayana Voorschriften.

BIJZONDERE FEEST- EN GEBEDSDAGEN

Woensdag 10 juni: Saka Dawa, jaarlijkse herdenking van de geboorte, verlichting en parinirvana van Boeddha Sakyamoenie.

Maandag 6 juli: Geboortedag van Z.H. de Dalai Lama.

Donderdag 9 juli: Wereldwijde gebedsdag voor de vrede.

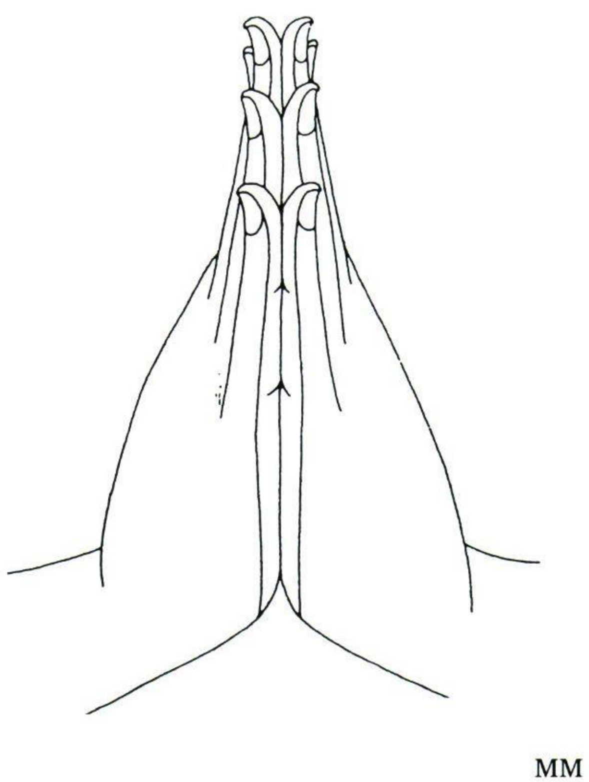

STADSCENTRUM LOOPT VERTRAGING OP!

Langzaam, stap voor stap - wat is dat moeilijk als je het liefst met al je energie iets voor elkaar wilt krijgen! Maar zoals vaker verteld is, betekent de naam 'Zopa' geduld, en we zullen onze leraar in deze paramita = (perfectie) van geduld moeten volgen.

Ja, het centrum komt er wel. Nee, het is nog niet klaar - en zal niet klaar zijn in mei, zoals wij hadden gehoopt, maar heel wat maanden later. De vertraging is te wijten aan de lange tijd die nodig was voordat de aanvragen voor de verschillende vergunningen (monument- en bouwvergunningen) behandeld konden worden, en dan het verstrekken ervan. Naar verwachting zullen eind maart alle vergunningen rond zijn en wordt begin mei een start gemaakt met de verbouwing. Dit schuift de opening van het centrum helaas op tot in het najaar.

Wij willen iedereen die zich al opgegeven heeft om te helpen klussen voor de opening, en degenen die daarna willen helpen bij de receptie en boekenwinkel alvast van harte bedanken. Wij hebben nog meer vrijwilligers nodig, vooral bij de receptie en op kantoor, wanneer we van start gaan. Dus als je tijd en zin hebt om het team te komen versterken, neem dan a.u.b. contact met ons op.

Zoals wij in het vorige MM hebben beloofd, is hier de lijst met artikelen die het MI-Amsterdam het hardst nodig heeft om het centrum te laten draaien. In de eerste plaats kan een boeddhistisch centrum niet zonder verlichting en geen kantoor zonder telefoon of computers. Er kunnen geen video's vertoond worden zonder tv en hardwerkende studenten kunnen niet zonder een kopje thee. Bovenal is er geen gompa (meditatieruimte) zonder boeddhabeeld, thanka's en offerandes en willen we vooral de leraar, maar toch ook onszelf, van enige comfort voorzien.

Het beeld dat vorig jaar oktober is besteld wordt nu in Boudhanath (Nepal) vervaardigd en zal naar Nederland opgestuurd worden. De zetel voor de leraren, meditatiekussens en -matten voor de studenten moeten nog worden gemaakt en de kantoorbureau's nog worden gevonden. Aangezien we niet de middelen hebben al deze artikelen te kopen zijn we voor een groot deel afhankelijk van jullie steun. Donaties kunnen op het onderstaande bankrekeningnummer overgemaakt worden, en het is zeker mogelijk om een donatie een speciale bestemming te geven, zoals bijvoorbeeld het boeddhabeeld. Het lijkt ons een bijzonder fijn gevoel om te weten dat uw gift het mede

mogelijk maakt dat dit mooie beeld als bron van inspiratie inde gompa in Amsterdam staat. Door het beeld of andere voorwerpen in de meditatieruimte te sponsoren geeft u een cadeau aan vele mensen - en hopelijk voor vele generaties!

Wij zijn ook blij met nuttige 'spullen' die u evt. thuis of op uw werk heeft staan en aan het centrum wilt doneren. Misschien wil uw bedrijf aan sponsoring doen of iets met korting verkopen? Wij willen hier ook degene die de 60 stoelen en de tafels heeft aangeboden bedanken! Wij zijn er al bij voorbaat heel blij mee. Als u vragen heeft over iets wat niet op de volgende lijst staat, belt u dan met een van de onderstaande nummers.

In de volgende MM zullen wij u op de hoogte houden van de stand van zaken.

Lijst van goederen die het centrum nodig heeft:

voor de gompa:
- boeddhabeeld
- thanka's
- offerlichten en offerschalen
- andere rituele voorwerpen
- schemerlamp voor leraar/spots
- meditatie kussens en matten
- kleine tafels

voor het kantoor:
- telefoons en telefooncentrale
- faxapparaat
- kopieerapparaat
- computers en printers
- bureaus en bureaustoelen
- boeken- en archiefkasten
- losse kantoor benodigdheden

voor het appartement van de monnik of non en logeerruimte voor de leraren:
- bedden
- kasten
- stoelen
- banken
- lampen
- goede keuken apparatuur
- boekenkasten
- televisie
- vloerkleden

overige:
- was- en droogmachine
- gemakkelijke stoelen en banken
- stofzuigers
- waterkokers
- geluidsinstallatie
- wandklokken
- breedbeeld tv en videorecorder
- vazen.

enzovoort.

Bankrekeningnummer.
Maitreya Instituut Amsterdam:
67.12.20.748

Namens het comité
Maitreya Instituut Amsterdam

Paula de Wijs,
tel: 020-692 06 29

Ellis Dropsie,
tel: 023-551 30 66

Robert van Opstal,
tel: 020-643 10 55.

CURSUSINFORMATIE

Per auto bereikt u ons centrum, gelegen aan de Heemhoeveweg 2 (of Laarstraat 27) te Emst:
Vanuit Amersfoort de A28 richting Zwolle. Afslag Epe/Nunspeet richting Epe. Doorrijden tot aan stoplichten. Bij de stoplichten rechtsaf richting Emst. Na een paar honderd meter weer rechtsaf, net voor het Chinese restaurant 'De Lange Muur' de Laarstraat in. Na ongeveer één kilometer schuin linksaf de zandweg in. Dit is de Heemhoeveweg. Inrit en parkeerplaatsen rechts. Doorgaande paden vrijhouden is brandweervoorschrift.
Vanaf de A50 afslag Epe/Nunspeet. Bij de stoplichten linksaf richting Emst. etc.

Per bus nr. 90 vanaf NS station Apeldoorn of Zwolle is het Maitreya Instituut te bereiken als u uitstapt bij de halte Laarstraat, tussen de dorpen Emst en Epe. Daar is een Chinees restaurant 'De Lange Muur', waar u bij slecht weer kunt schuilen en iets kunt drinken. Bij alle cursussen die om 20.00 uur beginnen halen we de cursisten af tussen 19.00 en 19.30 uur bij dit restaurant. U kunt ook lopend het centrum bereiken door de Laarstraat in te gaan tot na ongeveer één kilometer schuin links een zandweg begint. Dit is de Heemhoeveweg. Voorbij het weiland ligt nu aan uw rechterhand het Maitreya Instituut.

Elke cursist wordt verzocht pantoffels of slippers mee te nemen en zich na aankomst te melden bij de receptie. Twee lakens en een sloop zijn te huur voor F 5,- per keer. U kunt ze natuurlijk ook zelf meenemen. Cursusgelden dienen uiterlijk 14 dagen voor aanvang van een cursus te zijn betaald. Het is belangrijk u zo vroeg mogelijk aan te melden. De cursussen worden tegen kostprijs aangeboden. U dient wel lid/abonnee van het Maitreya Magazine te zijn of te worden. Indien uw financiële situatie dit noodzakelijk maakt, kunt u vooraf verzoeken om korting.

VOORWAARDEN VOOR DEELNAME
Deelnemers aan cursussen dienen lid/abonnee van het Maitreya Magazine te zijn of te worden. Iedereen dient zich op het cursusterrein te houden aan 5 voorschriften. Deze zijn: 1. niet doden, 2. niet nemen wat niet is gegeven, 3. geen seks, 4. niet liegen, 5. geen alcoholische of anderszins bedwelmende middelen gebruiken. De vegetarische maaltijden worden verzorgd door professionele koks.

AANMELDING EN BETALING CONTRIBUTIE
Aanmelding voor een cursus kan telefonisch van 9.00-16.00 uur, elke dag behalve op zaterdag.
Uw reservering wordt definitief na ontvangst van het cursusgeld dat uiterlijk 14 dagen voor aanvang van een cursus dient te worden voldaan op Postbankrekening 6901668 of I.N.G. Bank Epe op rekening 65.70.24.481 t.n.v. Kerkgenootschap Maitreya Instituut te Emst met vermelding van de **cursusdatum.**
Alle bezoekers en cursisten dienen zich na aankomst te melden bij de receptie in de winkel. De winkel is gespecialiseerd in alles wat een beoefenaar van het Tibetaanse boeddhisme nodig zou kunnen hebben. Er is een keur aan honderden boeken, kaarten, posters, wierook, beelden, offerbakjes, boterlampen enzovoort. De winkel is open tijdens cursussen en na telefonische afspraak.

RETRAITES
Boeddhistische retraites, zowel voor groepen als individueel, kunnen in het centrum plaatsvinden onder deskundige leiding. Individuele retraite of verblijf in het centrum buiten de aangekondigde programma's is alleen mogelijk indien er een band bestaat met het centrum door deelname aan diverse cursussen, of door voldoende kennis te hebben opgedaan van de boeddhistische leer in andere centra.

GEBEDSDIENSTEN
Gebedsdiensten of 'poedja's' worden gehouden op speciale dagen. Zo wordt tweemaal per maand de 'Offerande aan de spirituele meesters', ook wel 'goeroe poedja' genoemd, gedaan. Een lijst met belangrijke poedja's zal steeds in het magazine worden gepubliceerd. Informatie over het aanvragen en sponsoren van poedja's voor zieken, stervenden of speciale gebeurtenissen zoals examens en reizen vindt u in Maitreya Magazine nr. 3 jaargang 11.

VERHUUR CURSUSRUIMTE
Het cursusgebouw is te huur voor groepen van minimaal 25 personen. Vraag naar onze folder.

GEWIJZIGD PROGRAMMA 1998

ABHISAMAYA ALANKARA
(Tib.: Ngön tog gyän / mngon rtogs rgyan)
'EEN SIERAAD VOOR REALISATIES'
door BOEDDHA MAITREYA en ARYA ASANGA

Sedert april 1997 onderwijst de eerwaarde Geshe Sonam Gyaltsen het eerste hoofdstuk van deze Mahayana tekst, die door Boeddha Maitreya werd onderwezen en door Arya Asanga werd opgeschreven. In dit hoofdstuk komen als onderdelen van het "transcendente bewustzijn van alles" de belangrijkste principes van het Mahayana boeddhisme aan de orde zoals:

1. Het ontwikkelen van de verlichtingsgeest, de 2 niveaus van realiteit, de 4 edele waarheden, de Drie Juwelen van Toevlucht en de verschillende realisaties van de Sangha.
2. Diverse instructies voor de training.
3. Het Mahayana Pad van Voorbereiden.
4. Het boeddha-potentieel.
5. Het doel van het Mahayana.
6. Het bereik van het Mahayana.
7. Het aantrekken van het bodhisattva harnas.
8. Het ondernemen van de beoefeningen voor bodhisattva's.
9. Het verzamelen van verdienste.
10. Het zeker bovenkomen.

De Abhisamayalankara is een van de vijf belangrijkste teksten, welke aan de grote Klooster Universiteiten van de Gelukpa orde worden bestudeerd. De verschillende onderwerpen worden bezien vanuit het filosofisch standpunt van de Svatantrika Madhyamika School. De eerwaarde Geshe Sonam Gyaltsen zal voor zijn presentatie behalve de basis-tekst vooral het 'Heldere Betekenis Commentaar' van de Indiase wijsgeer Haribhadra (Lobpon Senge Zangpo) gebruiken, maar put voor zijn uitleg ook uit andere belangrijke Tibetaanse commentaren en weeft deze tot een overzichtelijk en begrijpelijk geheel. Tot dusver zijn de eerste drie onderwerpen uitgelegd. Vanaf februari 1998 zullen de laatste zeven onderwerpen worden uitgelegd.
Van de lezingen wordt een transcript ter beschikking gesteld met al het door Geshe-la verklaarde studiemateriaal. Door de gebruikte methode van lesgeven bevatten de transcripten een selectie van belangrijke informatie uit alle belangrijke Tibetaanse commentaren. Ze vormen zo een waardevol studie- en naslagwerk dat tot nu toe noch in het Sanskriet, noch in het Tibetaans, noch in een westerse taal voorhanden was.
Hoewel Geshe-la ook de praktische kant van de behandelde onderwerpen steeds aangeeft, adviseren wij dit programma-onderdeel vooral aan studenten met een sterke belangstelling voor de filosofische kant van het Tibetaans boeddhisme.

DATA:
6 t/m 8 februari
1 t/m 3 mei
12 t/m 14 juni.

KOSTEN:	***F 180,- als los weekend. Bij deelname aan het studieprogramma voor minimaal een seizoen krijgt men (achteraf) korting.***
AANVANG:	***Vrijdagavond om 20.00 uur.***
AANMELDING:	***Tel: 0578-661450***
	Fax: 0578-661851.

RATNAMALA
(Tib.: Richen Trengwa)
'HET JUWELEN KRALENSNOER VOOR BODHISATTVA'S'
door ARYA NAGARJUNA

In een serie van zeven weekenden zal onze vaste leraar, de eerwaarde Geshe Sonam Gyaltsen een uitleg geven van het boeddhistisch pad, zoals dat door personen met aanleg voor de Mahayana motivatie dient te worden gevolgd. Het voornaamste doel daarbij is veel positieve energie te creëren, voornamelijk door dingen voor anderen te doen, om op die manier zo snel mogelijk het menselijk potentieel te realiseren in de staat van volmaakte verlichting zodat men nog meer voor anderen kan doen. De volmaakte verlichting is het hoogst mogelijke niveau van geestelijke ontwikkeling, de staat van boeddhaschap. Personen die voor het welzijn van anderen naar het boeddhaschap streven, worden bodhisattva's genoemd; heldhaftige personen, die voor het welzijn van de wereld naar perfectie streven.
Gedurende dit studie-blok (vgl. Module bij de open universiteit) worden de belangrijkste beoefeningen van het Mahayana pad uitgelegd op een manier die aansluit bij de dagelijkse realiteit van de Nederlandse beoefenaar. Bovendien zal vrij uitgebreid worden ingegaan op de wijsheid van zelfloosheid of 'de leegte'.

De eerwaarde Geshe baseert zijn presentatie steeds op een authentieke boeddhistische tekst en slaagt er prima in de boeddhistische beoefeningen voor iedereen duidelijk en toegankelijk te maken. Dit resulteert in een unieke combinatie van zuiver Tibetaans boeddhisme met een praktische interpretatie voor de moderne, weldenkende mens. Aan het einde van elke

lezing is er gelegenheid de leraar vragen te stellen en er is ruimte en tijd voor discussie. Tussen de lezingen door kunnen de deelnemers onder leiding van oudere studenten van het Maitreya Instituut ervaring opdoen met meditatie.

Vanwege het open karakter van deze weekenden, is het goed mogelijk op één of meerdere losse weekenden in te schrijven. Als u eens wilt komen kijken hoe het boeddhisme in het Maitreya Instituut wordt gepresenteerd, kunt u geheel vrijblijvend en kosteloos een dag of dagdeel bijwonen. Dit geeft een open en eerlijke gelegenheid om kennis te maken met het Maitreya Instituut en haar vaste leraar. U hoeft ons alleen even te bellen met de mededeling op welke dag voor welk dagdeel u komt en met hoeveel personen.

DATA:
20 t/m 22 februari;
15 t/m 17 mei;
26 t/m 28 juni.

KOSTEN: ***F 180,- als los weekend. Bij deelname aan het studieprogramma voor minimaal een seizoen krijgt men achteraf korting.***
Voor het bijwonen van een dag of dagdeel ter kennismaking, zijn behalve evt. consumpties geen kosten verschuldigd.
AANVANG: ***Vrijdagavond om 20.00 uur.***
AANMELDING: ***Tel: 0578-661450***
Fax: 0578-661851.

17 t/m 19 april
KARMA EN REÏNCARNATIE
Door: Eerwaarde GESHE KONCHOG LHUNDUP
Vertaling: Hans van den Bogaert.

Geshe Konchog Lhundup is de eerste vaste leraar van het Maitreya Instituut. Op verzoek van Lama Thubten Zopa Rinpochee voorzag hij in de groeiende behoefte aan spiritueel onderricht uit de Tibetaans boeddhistische traditie. Van 1984 t/m 1992 gaf hij lezingen, cursus-weekenden en jaarlijks de langere Lam Rim zomer meditatie cursus. In 1992 ging hij met pensioen en sedertdien woont hij met zijn Tibetaanse assistent Namgyal in Venray. Zowel in Venray als in Rotterdam geeft hij nog regelmatig onderricht aan zijn studenten. Mede vanwege de bijzondere connectie die hij met het Maitreya Instituut heeft, zijn wij blij dat Geshe Konchog Lhundup heeft toegezegd een heel weekend te willen geven. Iedereen die eerder onderricht van hem ontving, zal beamen dat Geshe Konchog Lhundup op een toegankelijke wijze verteld, met veel humor en inspiratie.

KOSTEN: ***F 180,-***
AANVANG: ***Vrijdagavond om 20.00 uur.***
AANMELDING: ***Tel: 0578-661450***
Fax: 0578-661851.

1 t/m 3 mei
ABHISAMAYALANKARA
Door: Eerwaarde GESHE SONAM GYALTSEN
Vertaling: Hans van den Bogaert.

Het eerste weekend van de maand staat, nu de eerwaarde Geshe Sonam Gyaltsen weer terug is uit India, in het teken van het filosofische onderwerp voor gevorderde studenten. Het onderwerp is na de 10 instructies voor het opwekken van de verlichtingsgeest nu de vier onderdelen van het Mahayana Pad van Voorbereiden gevolgd door het boeddha-potentieel. Deze weekenden zijn in principe voor iedereen toegankelijk, maar mensen die nieuw zijn in het Tibetaans boeddhisme wordt de parallel lopende cursus over Het Juwelen Kralensnoer aangeraden.

KOSTEN: ***F 180,- als los weekend. Bij deelname aan het studieprogramma voor minimaal een seizoen krijgt men (achteraf) korting.***
AANVANG: ***Vrijdagavond om 20.00 uur.***
AANMELDING: ***Tel: 0578-661450***
Fax: 0578-661851.

9 en 10 mei
KINDERWEEKEND (4 t/m 7 jaar)
O.l.v. S. Tideman, Herman Homan e. a.

Kinderen van 4 t/m 7 jaar zijn van harte welkom. Gedurende twee dagen zullen we op een spannende, speelse en creatieve wijze kennis maken met het Tibetaans boeddhisme. Er kan een beperkt aantal ouders blijven, mits zij bereid zijn een taak in de leiding of ondersteuning op zich te nemen. Na aanmelding krijgt u een inschrijvingsformulier toegezonden. Zie voor een verslag van de in '97 gehouden kinderweekenden de Maitreya Magazines nummers 1 en 19 jaargang 19 (1997).

KOSTEN:	***F 75,- per kind. (elk volgend kind uit hetzelfde gezin F 10,- minder). Maximum aantal kinderen 20, in volgorde van aanmelding.***
AANVANG:	***Zaterdag 9 mei om 12.00 uur.***
EINDE:	***Zondagmiddag 10 mei om 14.00 uur.***
AANMELDING:	***Tel: 0578-661450.***

15 t/m 17 mei
HET JUWELEN KRALENSNOER VOOR BODHISATTVA'S
Door: Eerwaarde GESHE SONAM GYALTSEN
Vertaling: Hans van den Bogaert.

De eerwaarde Geshe Sonam Gyaltsen geeft aan de hand van een authentieke boeddhistische tekst een aantal instructies voor theorie en praktijk van het Tibetaans boeddhisme. De tekst is geschreven door Arya Nagarjuna, een Indiase yogi en wijsgeer die ongeveer 400 jaar na de Boeddha het Mahayana boeddhisme een nieuwe impuls gaf. De tekst is als advies aan een koning geschreven en is bijzonder goed van toepassing op de moderne westerse mens.
Behalve een serie praktische instructies die onmiddellijk toepasbaar zijn, gaat de tekst diep in op de wijsheid die zelfloosheid of "de leegte" realiseert, volgens de filosofische opvattingen van de Prasangika Madhyamika school. In zekere zin is deze cursus dan ook een voortzetting van het blok wijsheid dat in het studieprogramma wordt gepresenteerd. Naast een overzicht van het gehele boeddhistische pad, worden de bodhisattva-stadia en de perfectie van wijsheid beschreven.

KOSTEN:	***F 180,- als los weekend. Bij deelname aan het studieprogramma voor minimaal een seizoen krijgt men (achteraf) korting.***
AANVANG:	***Vrijdagavond om 20.00 uur.***
AANMELDING:	***Tel: 0578-661450 Fax: 0578-661851.***

22 en 23 mei
Uitleg van de Nyung Nä Vastenretraite en mandala offerande
Door: Eerwaarde GESHE SONAM GYALTSEN
Nederlandse vertaling: Hans van den Bogaert.

Dit onderricht wordt in een kleine groep informeel gegeven aan degenen die een volledige initiatie in Avalokiteshvara hebben ontvangen.

AANVANG:	***Vrijdagavond 22 mei om 20.00 uur.***
EINDE:	***Zaterdagavond 23 mei om 17.00 uur.***
KOSTEN:	***F 100,-***

5 t/m 7 juni
YOGA EN MEDITATIE WEEKEND
O.l.v. Sandra en Sander Tideman.
Voertaal: Nederlands.

Sandra is een gekwalificeerde docente hatha yoga, Sander is evenals Sandra sinds 13 jaar praktiserend boeddhist. De moderne mens is vaak op zoek naar lichamelijke en geestelijke ontspanning. Ontspanning is een noodzakelijke voorwaarde voor lichamelijk evenwicht en geestelijke groei. Geestelijke spanningen kunnen zich vastzetten in het lichaam als lichamelijke spanningen. Het boeddhisme biedt vele methoden voor geestelijke ontwikkeling, maar soms vormen lichamelijke spanningen een obstakel dat eerst overwonnen dient te worden.
Deze cursus richt zich daarom eerst op het oplossen van lichamelijke spanning, door middel van hatha yoga en adem-oefeningen. Door gerichte oefeningen, begeleid door bewust ademen, wordt het lichaam sterk en soepel en het denken rustig.
Vervolgens kan men vanuit de ontspanning praktische vorderingen in de geest bewerkstelligen door meditatie, zodat men steeds gezonder en sterker in het leven staat en beter in staat is anderen te helpen.

KOSTEN:	***F 180,-***
AANVANG:	***Vrijdagavond 5 juni om 20.00 uur***
EINDE:	***Zondagmiddag 7 juni om 17.00 uur.***
AANMELDING:	***Tel: 0578 -661450 Fax: 0578-661851.***

5 t/m 8 juni
Nyung Nä Vastenretraite
met de Boeddha van Mededogen Avalokiteshvara.

In verband met de viering van de geboorte, verlichting en parinirvana van de historische Boeddha Sakyamoenie, bieden wij u de gelegenheid aan een

driedaags vasten/meditatie ritueel deel te nemen. Deelname is open voor iedereen die toevlucht heeft genomen. De beoefeningen worden overwegend in het Engels gedaan o.l.v. een ervaren student.

KOSTEN: ***F 75,-***
AANVANG: ***Vrijdag 5 juni om 19.00 uur***
EINDE: ***Maandag 8 juni om 13.00 uur.***
AANMELDING: ***Tel: 0578-661450.***

12 t/m 14 juni
ABHISAMAYALANKARA
Door: Eerwaarde GESHE SONAM GYALTSEN
Vertaling: Hans van den Bogaert.
(Zie voor overige gegevens de aankondigingen hierboven).

16 t/m 25 juni
MEDITATIEVE SCHILDER CURSUS
Door: ANDY WEBER
Voertaal: Engels

Wij kunnen met groot plezier opnieuw een zomer schildercursus van Andy Weber aanbieden. Andy is een westerse kunstenaar die zeer bekend is in Tibetaanse boeddhistische kringen vanwege de talloze posters en kaarten die van zijn thangka's gemaakt zijn. Hij heeft in de loop der jaren regelmatig schildercursussen gegeven in het Maitreya Instituut waarbij hij nu een groeiend aantal vaste studenten heeft. Toch is iedereen een beginner geweest en sommige zonder enige ervaring van tekenen of schilderen. Wij horen vaak mensen opgetogen reageren met de uitspraak "Ik wist echt niet dat ik zoiets moois kon maken!" Onder de meesterlijk begeleiding van Andy leren deelnemers theorie en praktijk van het tekenschema, het prepareren van het doek en van de kleuren, en ook de daarbij horende meditaties.

Om tegemoet te komen aan uw persoonlijke mogelijkheden bieden wij u ook de gelegenheid om alleen een lang weekend mee te doen. Op deze manier kunt u eerst kennis maken en uzelf de kwaliteiten van de meester-schilder overtuigen.

DE GEHELE CURSUS:
KOSTEN: ***F 595,- (exclusief materiaal)***
AANVANG: ***Dinsdagavond 16 juni om 20.00 uur***
EINDE: ***Donderdagmiddag 25 juni na de lunch***

HET LANGE WEEKEND:
KOSTEN: ***F 230,- (exclusief materiaal)***
AANVANG: ***Vrijdagavond 19 juni om 20.00 uur***
EINDE: ***Maandagmiddag 22 juni na de lunch***
AANMELDING en AANVRAAG INFORMATIE:
Telefonisch: ***0578 -661450***

26 t/m 28 juni
HET JUWELEN KRALENSNOER
Door: Eerwaarde GESHE SONAM GYALTSEN
Vertaling: Hans van den Bogaert.
(Zie voor overige informatie de aankondigingen hierboven).

10 t/m 24 juli
LAM RIM ZOMER MEDITATIE CURSUS
Door: Eerwaarde GESHE SONAM GYALTSEN
Nederlandse vertaling: Hans van den Bogaert.

Meer dan 2500 jaar geleden onderwees Boeddha Sakyamoenie zijn leringen aan een enorme variëteit personen. Hij spitste zijn onderricht steeds volkomen toe op de spirituele behoeften van zijn luisteraars, hetgeen resulteerde in een breed scala van methoden en technieken voor het ontwikkelen van de geest. De boeddhistische leer is zo omvangrijk dat het voor iedereen die de verzamelde werken van de Boeddha wil bestuderen moeilijk is om daarin een duidelijk pad te onderscheiden wat hij of zij zou kunnen volgen. De grote Indiase meester Atisha (982-1054) schreef 'Een Lamp Voor Het Pad', waarin hij de leringen van de Boeddha in een logische volgorde bij elkaar zette. Hij creëerde daarmee een handleiding die door iedereen kan worden begrepen en beoefend, volkomen afgestemd op de praktijk. Naast de woorden van de Boeddha zelf, is deze tekst gebaseerd op de levende mondelinge overdracht, welke Atisha in een ononderbroken overleveringslijn had ontvangen.

Verschillende grote meesters schreven commentaren op deze tekst, waarvan de korte, middellange en grote Lam Rim teksten van Lama Tsong Khapa de beroemdste zijn. De Lam Rim, Een Presentatie van Alle Stadia van het Pad naar de Verlichting, bevat alle leringen van de Boeddha, aaneengeregen tot één

praktisch geheel en gericht op de beoefening.

Tot op de dag van vandaag biedt dit onderricht de beste gelegenheid om in korte tijd, op een overzichtelijke en begrijpelijke manier, een grondige kennis over het boeddhisme te vergaren en deze kennis onder deskundige leiding in de praktijk toe te passen. De zeer heldere uitleg van Geshela maakt de beproefde meditatiemethoden geschikt voor de moderne mens en inspireert tot kritisch nadenken over de boeddhistische wijsheden en tot integratie daarvan in het eigen bewustzijn. Daardoor sluit de theorie direct aan op het dagelijks leven.

De twee dagelijkse lezingen door Geshela, worden afgewisseld met geleide meditaties en discussies. Deze cursus is zeer geschikt voor mensen die nog weinig kennis hebben van het boeddhistische pad of die eerder verzamelde kennis willen verrijken met ervaring. De Lam Rim cursus is bovendien een prima gelegenheid voor studieprogramma studenten die nog weinig Lam Rim onderricht hebben gevolgd, om hun gebrek aan overzicht aan te vullen. Door de retraite sfeer biedt deze cursus ervaren boeddhisten volop de gelegenheid om tot verdieping van inzicht en beleving te komen.

KOSTEN: ***F 985,- vol pension (slaapzaal).***
AANVANG: ***Vrijdagavond 4 juli om 20.00 uur.***
Einde: ***Vrijdagmiddag 18 juli na de lunch.***
AANMELDING: ***Tel: 0578-661450***
Fax: 0578-661851.

24 juli
JAARLIJKSE FEESTDAG VOOR GESHE SONAM GYALTSEN

Op deze dag vieren wij de komst en tevens de verjaardag van onze eerwaarde vaste leraar. Iedereen is welkom. Laat ons in verband met de hapjes en drankjes wel ruim van tevoren weten of wij u als gast mogen ontvangen.

AANVANG: ***Vrijdagmiddag om 13.00 uur.***
AANMELDING: ***Tel: 0578-661450***
Fax: 0578-661851.

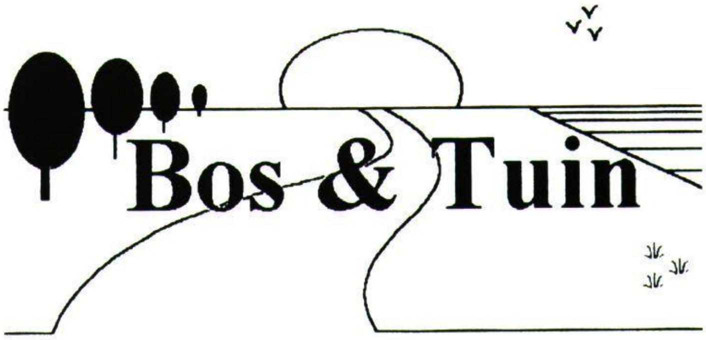

De werkgroep "Bos en tuin" organiseert weer een aantal werkweekenden. Voor de volgende bos- en tuinwerkperioden vragen wij vele helpende handen die licht werk maken:

DATA:
3 t/m 5 april
1 t/m 3 mei
12 t/m 14 juni.

Aankomst vrijdagavond
In verband met de coördinatie van de werkzaamheden verzamelen de deelnemers op vrijdagavond. Op vrijdagavond wordt niet gewerkt, maar werkers kunnen bijvoorbeeld op vrijdagavond de lezing bijwonen van het parallel lopende cursusweekend. De werkzaamheden vangen aan op zaterdagochtend om 9.30 uur.

KOSTEN: ***Aan deelname zijn geen kosten verbonden.***
AANVANG: ***Vrijdagavond om 20.00 uur.***
AANVANG WERKZAAMHEDEN:
Zaterdagochtend om 9.30 uur.
EINDE: ***Zondagmiddag om 17.00 uur.***
AANMELDING EN INFORMATIE:
Tel: 0578-661450.
Fax: 0578-661851.

NAAR TIBET MET KUIFJE

In samenwerking met de Belgische Fondation Hergé organiseert het Rijksmuseum voor Volkenkunde in Leiden dit najaar de grote tentoonstelling NAAR TIBET MET KUIFJE. Bijna een jaar lang staat het gehele museum in het teken van Tibet.

De tentoonstelling is gebaseerd op het populaire album **'Kuifje in Tibet'**. In dit stripverhaal reist de wereldberoemde stripheld af naar het Dak van de Wereld en komt de lezer van alles te weten over de boeiende cultuur van Tibet.

Het is een tentoonstelling die zowel voor Kuifje kenners als liefhebbers van de Tibetaanse kunst en cultuur tot de verbeelding zal spreken.

26 september 1997 t/m 3 augustus 1998.
Rijksmuseum voor Volkenkunde
Steenstraat 212,
2300 AE LEIDEN.
Tel: 071-5168800.

LEZINGEN IN HET LAND DOOR GESHE SONAM GYALTSEN EERSTE SEMESTER 1998

AMSTERDAM: Maitreya Studiegroep Amsterdam
Informatie:
Tel: 020-6254138

In een serie lezingen op elke tweede woensdag van de maand zal de eerwaarde Geshe Sonam Gyaltsen de volgende onderwerpen bespreken:

13 mei: Begin en einde van het mensenleven.
10 juni: Ego, vriend of vijand?

AANVANG: 19.30 uur
N.S.T.G.
Prinsengracht 200,
(bij de Westerkerk).
Amsterdam.

GRONINGEN: Maitreya Studiegroep Groningen
Informatie:
Tel: 050-5268058 (Simon) en
050-3136167 (Paul).

In een aantal lezingen op de volgende woensdagavonden zal de eerwaarde Geshe Sonam Gyaltsen een lezing houden over:

29 april: Liefde, mededogen en geweldloosheid.
20 mei: Omgaan met dood en sterven.
24 juni: Karma en reïncarnatie.

AANVANG: 19.30 uur
Grand Café 'De Bonte Koe'
Spilsluizen 9
Groningen.

DE WINKEL VAN HET MAITREYA INSTITUUT IS TE BEZOEKEN NA TELEFONISCHE AFSPRAAK. HET KANTOOR EN DE WINKEL ZIJN DAGELIJKS TELEFONISCH BEREIKBAAR, VAN 9.00 TOT 16.00 UUR, BEHALVE OP ZATERDAG.

Maitreya Instituut

MAITREYA MAGAZINE
April, mei, juni 1998

VERSCHIJNING
1x per kwartaal

UITGAVE
Kerkgenootschap Maitreya Instituut
Heemhoeveweg 2
8166 HA Emst
Telefoon: (0578) 66 14 50
Fax: (0578) 66 18 51

REDACTIE EN VERTAALTEAM
Gelongma Tenzin Kelzang
Paula de Wijs-Koolkin
Koosje v.d. Kolk
Jolanda Egberts
Marijke Drost

EINDREDACTIE
Hans van den Bogaert

VORMGEVING
René van Luyn en Christiane Bahr

ILLUSTRATIES
Andy Weber, René van Luyn
e.a.

DRUK
Offsetdrukkerij Refo
Wallerstraat 127
3862 CN Nijkerk

COPYRIGHT
Maitreya Instituut.
Alle rechten voorbehouden.

WELKOM
Kunstuitingen over boeddhistische onderwerpen, gedichten, tekeningen, foto's e.d.

LIDMAATSCHAP/ABONNEMENT
Schriftelijk of telefonisch opgeven.
Alleen per kalenderjaar. Het lidmaatschap gaat in na ontvangst van uw betaling en loopt automatisch door tenzij voor 30 november schriftelijk wordt opgezegd.
De prijs is inclusief tussentijdse nieuwsbrieven *f* 30,-- per jaar in Nederland Europa *f* 40,-- overige landen *f* 55,--
Gezinsabonnement *f* 40,-
Losse nummers *f* 7,50 plus portokosten.

BETALINGEN
Voor abonnementen, contributie, donaties Postbank: nr. 6901668 Bank: I.N.G. Epe, rek.nr.: 65.70.24.481 t.n.v. Kerkgenootschap Maitreya Instituut te Emst.
Betalingen voor winkel en groothandel alleen per faktuur en acceptgiro.

ADRESWIJZIGINGEN
Gaarne één maand voor het verschijnen van dit magazine schriftelijk opgeven.

VORIGE NUMMERS
Steeds minder vorige nummers zijn nog uit voorraad leverbaar.

BESTELLINGEN
Boeken en andere Dharma-artikelen uit onze winkel en groothandel kunnen zowel schriftelijk als telefonisch worden besteld.

Foundation for the Preservation of the Mahayana Tradition

SPIRITUEEL LEIDER
Lama Thubten Zopa Rinpochee

VASTE LERAAR
Geshe Sonam Gyaltsen

KERKGENOOTSCHAPBESTUUR
Voorzitter:
Sander Tideman

Vice voorzitter:
Thirza Happé

Secretaris:
Lan Tjoa

Penningmeester:
Arjan Korevaar

Bestuursleden:
Lama Thubten Zopa Rinpochee,
Gelong Marcel Bertels,
Paula de Wijs-Koolkin.

Comitéleden:
Sander Tideman, Thirza Happé,
Jan Paul Kool, Koosje van der Kolk,
Alex de Haan, Jacoba Postma,
Herman Homan.

Telefoon: (0578) 66 14 50
Fax: (0578) 66 18 51
E-mail: maitreya@pi.net
Home page:
http://home.pi.net/~maitreya/home.html

Het kantoor van het instituut is zondag t/m vrijdag telefonisch bereikbaar van 09.00-16.00 uur. Op andere tijden als we niet bereikbaar zijn kunt u een boodschap inspreken op ons antwoordapparaat. Het kantoor is op zaterdag gesloten.

VOORPLAAT
Zijne Heiligheid de Dalai Lama
Foto: Willem van Steijn
Vormgeving: Chris Verschoor en Offsetdrukkerij Refo b.v.

DOELSTELLING
Het kerkgenootschap en de stichting stellen zich tot doel: Het bevorderen van de interesse en studie, het beoefenen en uitbreiden van het boeddhisme, v.n.l. in de vorm waarin het in TIBET heeft bestaan en te komen tot een vruchtbare integratie van Oosterse en Westerse filosofieën in Nederland.

***f* 300,-- DONATEUR-ABONNEE 1998**
De beste manier om het Maitreya Instituut te steunen waarbij u tevens het grootste voordeel heeft is om *f* 300,-- DONATEUR ABONNEE 1998 te worden voor f 25,-- per maand. Hiervoor kunt u een **automatische overboeking** doen of een eenmalige storting o.v.v. Donateur-abonnee op onze Postbankrekening nr.: 6901668 t.n.v. Kerkgenootschap Maitreya Instituut te Emst. U kunt gebruik maken van een machtigingskaart. U krijgt dan naast het Maitreya Magazine 6x per jaar het Engelstalige blad Mandala. Verder krijgt u **15% korting** op alle artikelen **uit de winkel** behalve op de transcripten. U bent ook automatisch FPMT-Lid, hetgeen steeds meer voordelen oplevert bij bezoeken aan een van de 70 aangesloten centra in de hele wereld.

DONATEURS
Donaties aan het kerkgenootschap zijn aftrekbaar van de inkomstenbelasting. Voorwaarde is dan dat het totaal aan donaties aan instellingen als het Maitreya Instituut (of bijv. het Rode Kruis etc.) minimaal 1% en maximaal 10% van uw bruto inkomen bedraagt.

***f* 100,-- MAITREYA MAGAZINE LID-ABONNEE 1998 & FPMT-LID 1998**
Voor cursisten is er ook een mogelijkheid om uw betrokkenheid bij het Maitreya Instituut te laten blijken door *f* 100,-- Lid/Abonnee & FPMT-Lid te worden voor dit bedrag. U krijgt dan 4x per jaar het Maitreya Magazine, 6x het Engelstalige blad Mandala. Het lidmaatschap is voor cursisten noodzakelijk.

DONATEUR GESHE ACTIE
Voor het verblijf en onderhoud van de Geshe is een apart fonds gesticht. Deelnemers aan deze actie storten een maandelijks bedrag van minimaal *f* 10,-- voor de periode van ten minste 1 jaar, of doen een éénmalige bijdrage op onze post-of bankrekening met vermelding van: Geshe actie.

LEENFONDS
Deelnemers aan het leenfonds kunnen bedragen vanaf *f* 2500,-- storten op rekeningnr.: 65.70.24.481 van de I.N.G. Bank te Epe t.n.v. Kerkgenootschap Maitreya Instituut. Deelnemers ontvangen geen rente maar een certificaat voor het bedrag van de lening en de garantie dat het geld binnen vijf dagen na het ontvangen van uw opdracht retour wordt gestort op een door u aangegeven rekening.

Bezoekers aan ons centrum of onze winkel in Emst zijn van harte welkom, na telefonische afspraak.

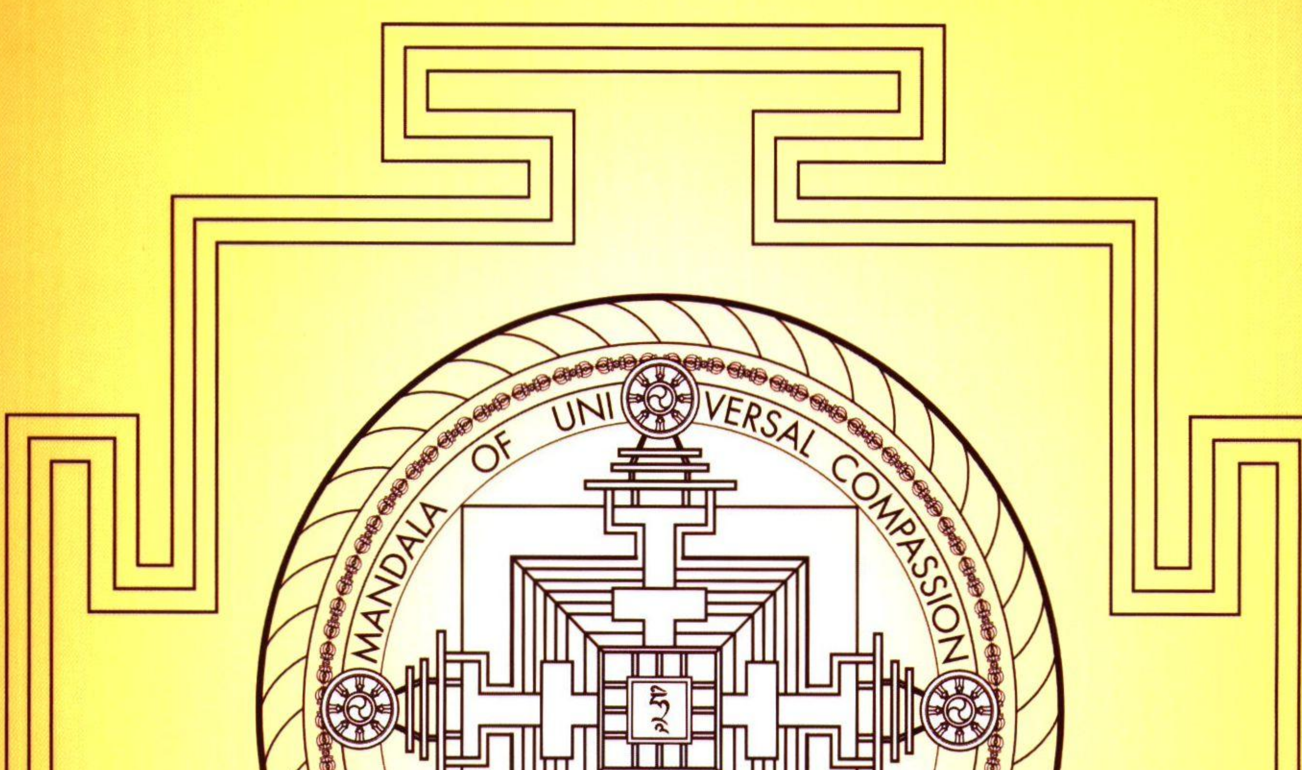

F.P.M.T

FOUNDATION FOR THE PRESERVATION OF THE MAHAYANA TRADITION